En tidskrift från Riksorganisationen Sveriges Makalösa Föräldrar

Nr 2 – 2014 30 kr

MAKALÖSA FÖRÄLDRAR och barn!

Barnens egen riv-ut tidning

Makalösa barn

- BARNENS RÄTTIGHETER I VÅRDNADSTVISTER
- FAMILJEFRÅGOR
- MEDLEMMAR BERÄTTAR

- Årets medlem
- Årets konstnär
- Årets stöttare

MAKALÖSA FÖRÄLDRAR

KANSLI
ordforande@makalosa.org
072-252 62 61
admin@makalosa.org
08 - 720 14 13
070-877 57 41
www.makalosa.org

Makalösa Föräldrar
Klara Södra Kyrkogata 20
111 52 Stockholm

Org.nr. 802402-8709
Medlemsavgift 200 kr/år
Bg 544 7-5892

ISSN: 1403-1434
Ansvarig utgivare:
Catarina Danso
Redaktör: Catarina Danso
Grafisk form, layout och illustrationer:
Rebecca Landmér / www.rebaland.se
Omslagsillustration: Rebecca Landmér
Tryckeri: Hylte Tryck AB

Här finns Sveriges Makalösa Föräldrar. För mer information om lokalföreningar och nätverk, se Kontaktinformation i slutet av tidningen.

Luleå
Umeå
Hudiksvall
Gagnef
Borlänge
Falun
Ludvika
Uppsala
Västerås
Märsta
Stockholm
Örebro
Norrköping
Karlstad
Göteborg
Jönköping
Växjö
Helsingborg
Lund
Malmö

Innehåll

	Ledare	4
	Barnets rättigheter i vårdnadstvister	6-10
	Samordnat ansvar för vissa familjefrågor	12-14
	En kväll på Västra Frölunda bibliotek	15
	Nordiskt forum och Almedalen 2014	16-17
	Musik som läker	18-19
	Regeringen och barnkonventionen	20
	Makalösa Barn (riv ur och spara!)	21-24
	En förlorad identitet	25
	Trender inom familjerätten	26-27
	Kallelse till årsstämma 2015	28
	Organisationsförändring och medlemsavgifter	30-31
	Årets medlem, årets konstnär, årets stöttare	32-37
	Första och sjunde gången	38-39
	Hur kan vi vara med och påverka?	40-41
	Kontaktinformation	42-43

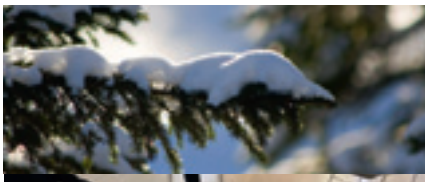
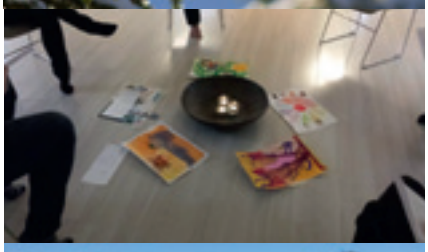

Här finns Sveriges Makalösa Föräldrar på Internet!

Hemsida: www.makalosa.org
Vårdnadsfred: www.vardnadsfred.se
Föräldrakoll: www.foraldrakoll.se
Twitter: http://twitter.com/Makalosa
Facebook: http://www.facebook.com/makalosa
MyNewsDesk: http://www.mynewsdesk.com/se/pressroom/sveriges_makalosa_foraldrar

En makalös verksamhet, bakåt och framåt

Jag började som generalsekreterare för Sveriges Makalösa Föräldrar sommaren 2010. Eftersom jag nu valt att sluta, så tar jag mig friheten att låta denna sista ledare bli framåtriktad, med några tillbakablickar.

Jag minns Almedalsveckan 2010 som en intensiv valårsvecka och jag minns också valet utgång samma höst. För mig fanns det en hel del att sätta sig in i, och det var utmanande, lärorikt, inspirerande och utvecklande. Politiska frågor som börjat lyftas fram var barnfattigdom och nattis, men det fanns väldigt lite fokus på vårdnadstvisters destruktiva konsekvenser på både välmående, ekonomi och stabilitet.

Underhållsstödet var också märkligt osynliggjord. Tydligt var att det fanns mycket kvar att göra för att lyfta fram ensamföräldrars villkor.

Även organisatoriskt fanns en hel del arbete. Det fanns endast en deltids kanslitjänst, förutom min tjänst, och inga resurser fanns för vare sig ny hemsida, medlemsregister eller medlemsrekrytering. Det ekonomiska bidrag som fanns var från Socialstyrelsens verksamhetsbidrag, som samma år på grund av neddragningar skärpt kraven för ansökan till den grad att över 80 procent av de ansökande organisationerna fick sänkt bidrag. Tur i oturen var jag som forskarutbildad, så komplexa ansökningar var inte något nytt, och vår organisation var en av fåtal, cirka fem procent, som fick höjt verksamhetsbidrag.

Och så har det också sett ut alla därpå följande år; för varje år har vi fått något högre verksamhetsbidrag än året innan. Skäl till detta är att vi i hög grad följer profilen för verksamhetsbidraget, som är arbete för våld mot kvinnor och för utsatta barn.

> *Samtidigt med ständigt ökat verksamhetsbidrag har organisationen också genomfört fyra stora projekt under dessa år, vart och ett av dem med en anställd projektledare, som har inneburit ökade resurser även för vår ordinarie verksamhet.*

Dessa två områden – våld mot kvinnor och utsatta barn - är också frågor jag själv verkat för mer ska synliggöras i organisationen, just eftersom vi dels med rätt stor naturlighet arbetar för dessa frågor (vårdnadstvister t.ex. har ett starkt samband med våld mot kvinnor och ensamföräldragruppen har högre risk för att ha utsatta barn) och dels är en liten organisation som är beroende av de få slantar vi får in. På grund av detta fokus i verksamhetsbidraget har jag därför varit mycket noga med att lyfta fram ”pappa-frågor”, frågor som självfallet är lika viktiga. Det går t.ex. att bläddra i våra tidskrifter från dessa år och se att fokus på pappor är högre procent än medlemmar som är pappor.

Organisationen framstod också i början av min tid som mycket isolerad, det fanns nästan ingen samverkan alls med andra svenska organisationer och absolut inget i europeiskt perspektiv. Efter dessa år är jag glad över att vi numera har en självklar plats i bland annat Nätverket för Barnkonventionen, Forum för socialt arbete och Sveriges Kvinnolobby, som med alla partier, fackliga organisationer och övriga intresseorganisationer som vår genomför den uppmärksammade 15:53-rörelsen, vad gäller lika lön för samma arbete. Numera finns också ett formellt avtal med Sensus, som ger oss goda möjligheter att bedriva lokal verksamhet överallt. Även i europeiskt perspektiv har vi kommit långt; både COFACE, Eurochild och EAPN ser oss som viktiga deltagare i deras nätverksarbete.

Och så var det ju det där med politiska frågor… 80-talet debattartiklar (tre av dem med vardera mp, c och v) och fem Tv-framträdanden senare är jag faktiskt rätt nöjd. Jag vet att barnminister Maria Larsson tog till sig vår kunskap kring barnets röst i vårdnadstvister och initierade försök med separationsteam i tio kommuner 2013. Samma år erbjöds också ekonomiskt bidrag till kommuner som ville starta försöksverksamhet för nattis; en fråga som nästan uteslutande är vår. Även socialminister Göran Hägglund tog emot kritik vad gäller underhållsstödet och valde t.o.m. att besvara en debattartikel.

Varje år har våra förslag till motioner tagits tillvara och varje år har vi bjudits in till en eller flera politiska partier, för att diskutera föräldrafrågor av olika slag. Och för varje år har våra events både i Almedalen och annanstans blivit allt mer uppmärksammade och synliggjorda. Som en värdig avslutning på dessa år kunde jag också skriva en viktig bok om ämnet ekonomiskt våld. Och nu har vi alltså en ny regering, spännande! Redan har vi fått veta att underhållsstödet ska höjas, vilket är mycket efterlängtat!

Min förhoppning för de kommande fyra åren blir att Makalösa Föräldrar etablerar en god kontakt med

främst barnminister Åsa Regnér och utbildningsminister Gustav Fridolin. Allt talar för att barnkonventionen de facto blir svensk lag, vilket jag mer än välkomnar, men det finns mycket kvar att göra för att synliggöra utsatta barn och för att säkerställa att skolan är en trygg och harmonisk plats för dessa utsatta barn, då kanske inte alltid deras hem är det.

Jag önskar också att Makalösa Föräldrar noggrant följer utredningen kring 2006 års vårdnadsreform, med professor Anna Singer i spetsen. Organisationen har all möjlighet att påverka hur det svenska rättssamhället ska motverka vårdnadstvister och se barnen!

Slutligen så önskar jag också att alla medlemmar ser nyttan av att gå samman solidariskt, och kämpa för att än mer synliggöra ensamföräldrafrågor. Alla frågor kan inte lyftas fram samtidigt, men det går att lyfta fram alla frågor en i taget.

Jag hoppas därför att vi alla kan se att varje fråga lyfts fram för barnens bästa, om än att det inte alltid gynnar varje ensamförälder. Jag önskar er en makalöst bra verksamhet, fylld med framgångar som alltid har sin grund i vårt fokus för barns bästa.

Sophia Lövgren

Sveriges Makalösa Föräldrar är en intresseorganisation för ensamföräldrar, och deras barn. Vi samlar och stärker ensamföräldern och synliggör ensamförälderskapet genom politiskt påverkansarbete och opinionsbildning. Vi erbjuder meningsfulla verksamheter för våra medlemmar genom våra lokalföreningar och familjenätverk i hela Sverige.

Barnets rättigheter i vårdnadstvister

Av Pernilla Hall

Vid ett seminarium 2010 som Allmänna Barnhuset arrangerade med forskare, praktiker och myndigheter framkom det att de nuvarande arbetsmetoderna i vårdnadstvister inte var tillräckligt effektiva. Syftet var att identifiera utvecklingsområden för att förbättra situationen för barnen.

Barn som lever sig i en vårdnadskonflikt befinner sig i en mycket utsatt situation. Barnets utsatthet måste ses utifrån ett brett perspektiv där både våld, missbruk och psykisk sjukdom kan förekomma. Barnets perspektiv och rättigheter måste vara utgångspunkten för hela arbetsprocessen.

De övergripande områdena lyftes fram och utifrån dessa fick tre forskare i uppdrag att sammanfatta aktuell forskning och kunskap. Annika Rejmer, rättssociolog har skrivit om handläggningsordningen, Karin Röbäck, doktorand i socialt arbete har skrivit om barns delaktighet och Maria Eriksson docent i sociologi har skrivit om insatser för barn och föräldrar.

Vårdnadskonflikter – handläggningsordningen

Vem utvecklar en vårdnadskonflikt? I förarbetet till föräldrabalken framgår det att lagstiftaren utgångspunkt är, att vem som helst kan utveckla en vårdnadstvist och att konflikten bottnar sig i föräldrarnas separation eller skilsmässa. Tidigare forskning indikerar dock på att b.la. kriminalitet, psykisk ohälsa och missbruk är betydligt vanligare i familjer som går till domstol. Sammantaget visar studiens resultat på att det i de flesta vårdnadskonflikter inte primärt handlar om barnets vårdnad, boende och umgänge utan av andra orsaker.

Annika Rejmer skiljer mellan en vårdnadskonflikt som kan definieras som intressekonflikt eller värdekonflikt. En intressekonflikt förutsätter en konflikt mellan två lämpliga föräldrar som har en konflikt om ett odelbart barn medan en värdekonflikt karaktäriseras av föräldrarnas förmåga att samarbeta och lämplighet att utöva vårdnad. I en studie av henne så framkommer det att professionella aktörer definierar vårdnadskonflikter utifrån en intressekonflikt där man kan lösa konflikten genom samarbetssamtal och överenskommelser. Medan föräldrarna menade att vårdnadstvisten var en värdekonflikt. Det finns alltså skillnad i de professionella aktörernas syn på konflikten och föräldrarnas syn på den. Och Annika Rejmer menar att det krävs olika tillvägagångssätt för att lösa dem.

> *Handläggningen i vårdnadstvister syftar till att tillgodose barns grundläggande rättigheter.*

Handläggningen i vårdnadstvister syftar till att tillgodose barns grundläggande rättigheter. När domstolen ska göra sina bedömningar så ska utgångspunkten vara utifrån barnets bästa liksom barnets vilja utifrån ålder och mognad. Socialnämnden och domstolen ska vid bedömningen av vad som är barnets bästa uppmärksamma särskilt ”risken för att barnet eller någon annan i familjen utsätts för övergrepp eller att barnet olovligen förs bort eller hålls kvar eller annars far illa och barnets behov av en nära och god kontakt med båda sina föräldrar” (FB 6:2a).

På senare tid så har vikten av riskbedömningar i vårdnads- och umgängestvister lyft fram. Det har visat sig att barns upplevelser av övergrepp och missförhållanden i en vårdnadskonflikt inte uppmärksammats i samma utsträckning som vid brottsmål. Anna Kaldal menar att ”*barn i vårdnads- och i LVU-mål inte står i samklang med kraven på utredningens kvalitet och att det varken är förenliga med barnets bästa eller samhällets ambition att skydda barn från brott*” (s. 9-10). När hon undersökte hur förutsättningarna såg ut för att bereda barn skydd från en förälder som medför risk, så kom hon fram till att barnets bästa utgår från att det bästa för barn är en nära kontakt med båda sina föräldrar. Hon menar att begreppet barnets bästa lämnar ett stort tolkningsutrymme som blir beroende på rättstillämparens kunskap.

För att domstolen ska kunna fatta ett avvägt beslut så förutsätter det bra vårdnadsutredningar med en kvalificerad riskbedömning, vilket kräver att utredaren har rätt sakkunnig kompetens. Men Anna Kaldal menar att förutsättningarna för ett tillfredsställande beslutsunderlag är begränsad och att det borde vara samma utredningsmöjligheter i vårdnadsmål som i LVU-mål (lagen om vård av unga) för att utöka skyddet för barn. I en kartläggning av Annika Rejmer så framkommer det att vårdnadsutredningarna skiljer sig

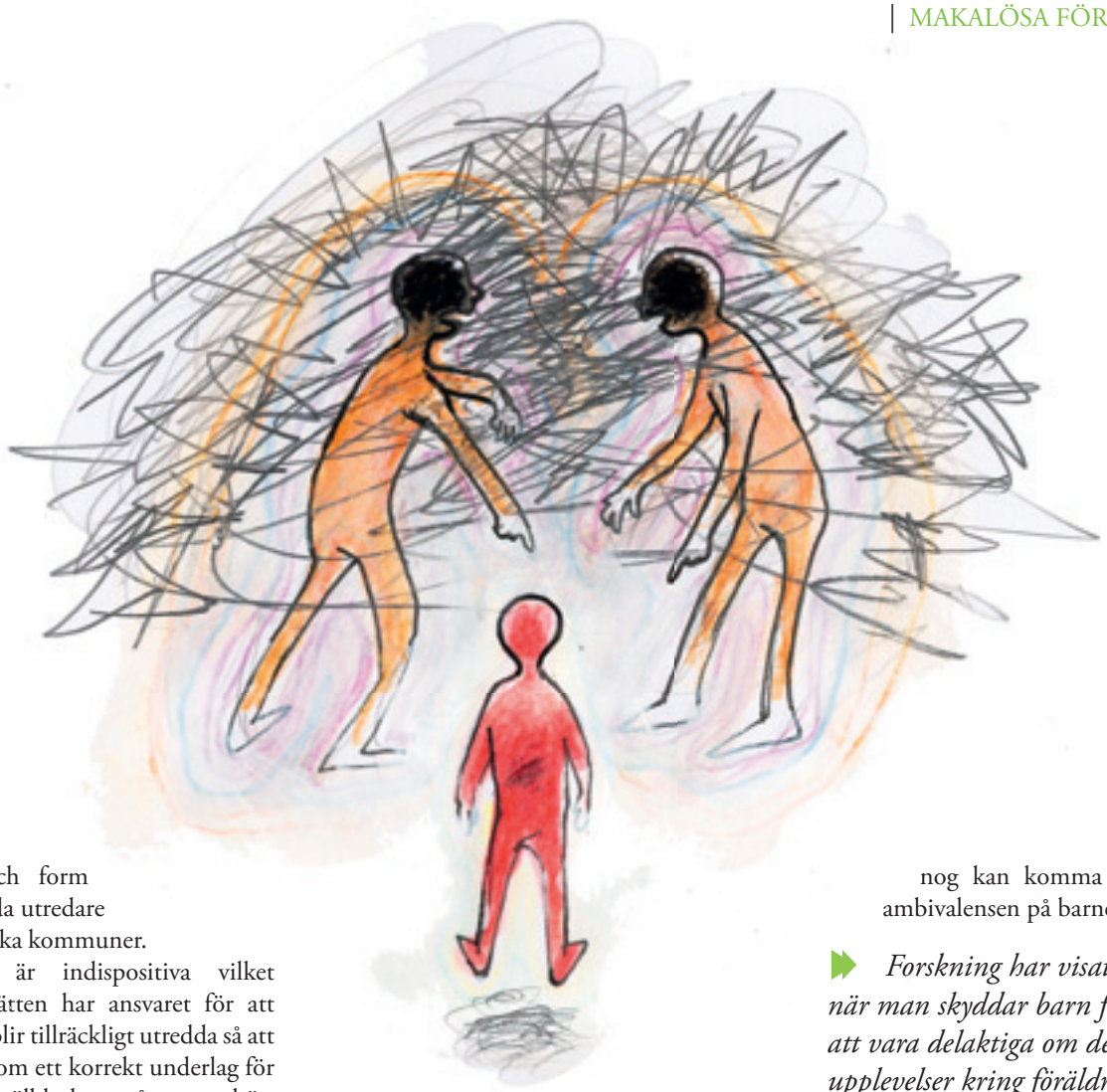

Illustration: Rebecca Landmér

i innehåll och form mellan enskilda utredare och mellan olika kommuner. Vårdandsmål är indispositiva vilket innebär att rätten har ansvaret för att vårdnadsmål blir tillräckligt utredda så att de kan tjäna som ett korrekt underlag för beslut. Högt ställda krav på en regelrätt utredning medför högt ställda krav på utredande myndighet.

Barns delaktighet i familjerättsliga processer

”*I de fall föräldrar inte kan komma överens har domstolen skyldighet att ta hänsyn till barnets vilja med beaktande av barnets ålder och mognad i sitt avgörande*” (FB 6:2a)

I bedömningen om vad som är barnets bästa så beaktas även barnets vilja.

I 1998 års vårdnadsreform har barnets rätt att komma till tals fått en självständig placering från reglerna om barnets bästa.

I 1998 års vårdnadsreform har barnets rätt att komma till tals fått en självständig placering från reglerna om barnets bästa. Detta för att särskilt understryka barnets vilja inte bara är en omständighet att beakta utan bör vara fristående, vilket förtydligades i 2006 års vårdnadsreform. Trots skärpt lagstiftning med ökad betoning om barns rätt till delaktighet visar forskningen på att barn sällan får komma till tals. Varken svensk lag eller Barnkonventionen ger myndigheter utrymme att avgöra om barnet ska vara höras eller inte. Det finns en ambivalens mellan en välfärdsprincip och en rättighetsprincip som Eriksson och Näsman kallar för omsorgsdiskurs. Vilket innebär att de vuxna har tolkningsföreträde att bedöma vad som i relation till barns behov är barnets bästa. Därmed så förskjuts barnets mognad och ålder om deras kompetens till enskilda beslutsfattare som ironiskt nog kan komma att lägga ambivalensen på barnens axlar.

Forskning har visat att när man skyddar barn från att vara delaktiga om deras upplevelser kring föräldrarnas separation, bara bidrar till ytterligare smärta och förvirring.

Forskning har visat att när man skyddar barn från att vara delaktiga om deras upplevelser kring föräldrarnas separation, bara bidrar till ytterligare smärta och förvirring. Barn som inte får information är också mer benägna att klandra sig själva för separationen och utveckla beteendeproblematik, ångest och depression. Många barn och vuxna för den delen, saknar kunskaper om den juridiska processen vilket skapar en osäkerhet och missförstånd. Barn som har haft samtal med familjerätten och andra professionella upplever sig dock osäkra och förvirrade på vem de har pratat med och vilken roll den har i processen.

Invändning för att inte låta barn komma till

tals eller ta deras vilja i beaktande är att de inte uppnått tillräcklig ålder och mognad.

Invändning för att inte låta barn komma till tals eller ta deras vilja i beaktande är att de inte uppnått tillräcklig ålder och mognad. Samt att den tidigare 12 års gränsen verkar haft en stark begränsad inverkan. En annan invändning är att barnet får ta ett för stort negativt ansvar i föräldrarnas konflikt. Samtidigt som barnets ”verkliga vilja” ifrågasätts när barnet säger, att det inte vill träffa den andra föräldern. Då diskuteras huruvida någon förälder, oftast mamman har påverkat barnet. Barnets synpunkter riskerar då att diskvalificeras mot de rådande presumtioner om vad vuxna anser är barnets bästa.

Det är sällan barns vilja explicit redovisas i vårdnadsdomar. Rätten kan känna till barnets inställning men väljer att inte redovisa barnets vilja i beslutet. Även familjerättssekreterare kan väva in barnets röst i sin bedömning eller osynliggöra barnets röst helt. Anna Kaldal påvisar en distinkt skillnad i hur professionella hanterar barns vilja i vårdnadsmål, LVU mål och i brottsmål. Då högsta domstolen har vid flertal tillfällen tagit upp frågan om samtalsmetodik och presentationsteknik i brottsmål men inte när det gäller vårdnadsmål eller LVU mål.

Med tanke på det dubbla syftet med barnsamtalen är det viktigt att veta barnets inställning till frågan och samtidig som de kan ge värdefull information om barnets situation och eventuellt utsatthet. Forskningen visar dock att rätten inte lagt någon större vikt vid att barnet kan vara utsatt för övergrepp, våld eller en förälders missbruk eller annan omsorgsvikt i vårdnadsmål. Trots 2006 års vårdnadsreform som betonar att rätten särskilt ska beakta risken för att barn riskerar att fara illa.

Foto Pernilla Hall

Insatser för barn och föräldrar

I Sverige så är det vetenskapliga stödet för olika insatser och modeller relativ svagt när det gäller att hjälpa barn och föräldrar i en konflikt. Maria Eriksson har därför studerat internationell forskning för att sammanställa olika insatser för föräldrar i en svår vårdnadskonflikt.

Barns delaktighet är en viktig fråga när det gäller att kunna ge dem rätt stöd och hjälp.

Barns delaktighet är en viktig fråga när det gäller att kunna ge dem rätt stöd och hjälp. Framförallt när det finns andra problem i familjen som missbruk eller våld. Brist på delaktighet i en familjerättslig utredning kan förstärka dessa negativa upplevelser. För att göra barnets värld begriplig är det viktigt att skapa sammanhang. I familjer där barnet är utsatt på olika sätt försvåras utvecklingen av känslan av sammanhang. Därför är det angeläget att veta om vårdnads- och umgängeskonflikten är det primära problemet eller om det finns annan problematik, för att kunna ge barnet rätt insatser till stöd och hjälp. För att kunna bedöma vilka insatser barnet behöver så bör man på första nivån screena av problemen i familjen.

För att kunna bedöma vilka insatser barnet behöver så bör man på första nivån screena av problemen i familjen.

Den andra nivån är central och handlar om att bekräfta barnets situation som stärker deras känsla av sammanhang och ökar deras delaktighet. Den tredje nivån handlar om att riktade stödinsatser för barnet och den fjärde nivån utgörs av specialiserat stöd för de barn som utvecklat egna svårigheter utifrån sin livssituation.

När det gäller föräldrarna är det möjligt att en liknade kedja med screening av problemen, den andra nivån handlar om att fånga upp föräldrarna tidigt i processen så att inte konflikten fördjupas. Den tredje nivån handlar om olika medlingsinsatser som ska hjälpa föräldrar att ha kvar barnfokus samt den fjärde handlar om andra insatser där föräldragrupper och medling inte är tillräckligt utan där mer långtgående hjälp behövs.

> *Men vad menas med hög konfliktnivå? Termen används flitigt i rättsliga sammanhang och av utredare för i grunden många olika problem.*

Men vad menas med hög konfliktnivå? Termen används flitigt i rättsliga sammanhang och av utredare för i grunden många olika problem. Termen har varit teoridriven och det saknas empiriska underlag. För att kunna rikta insatserna bättre så anser Maria Eriksson att det behövs mer forskning på området för att kunna nyansera vårdnadstvister med hög konfliktnivå.

> *I en bedömning av konfliktnivå där det förekommit våld räcker det inte med en riskbedömning utan det krävs även en trygghetsbedömning för barnet.*

I en bedömning av konfliktnivå där det förekommit våld räcker det inte med en riskbedömning utan det krävs även en trygghetsbedömning för barnet. Bedömningar av risk och föräldraförmåga måste sättas i relation till barnets behov. När det gäller riskbedömningar så bör man se till olika möjligheter att ordna vårdnad, boende och umgänge på ett betryggande sätt för barnet. I den bedömningen bör det även ingå att bedöma risken om barnet far illa av vårdnads- och umgängesarrangemangen på grund av att barnet inte återhämtat sig från ett trauma. Om barnet utvecklat posttraumatisk stress så ställer det helt andra krav på såväl hjälp till barnet som till den stödjande föräldern.

”*Både när det gäller förarbetena till dagens lagstiftning (SOU 2005:43)*

Annons

Har du funderat på …?

SAMTALSTERAPI & SAMTALSSTÖD

Att bli förälder är en stor omställning i många människors liv. I samband med föräldraskapet är det vanligt att fundera över sin egen barndom. Kanske möter vi återigen egna svårigheter i rollen som förälder då vi är med våra barn. Välkommen att kontakta mig för ett första individuellt samtal.

Ann Ruthström

Socionom Steg 1 Utbildad
KBT & PDT
ann.samtalet@gmail.com

Tel: 08 - 21 88 13; Sms: 072 - 88 76 272
Inhyrd i lokal på Varvsgatan 12, Stockholm.

Lägre priser som nyetablerad, samt studentpriser.

Makalösa Ungdomsfilmer

Makalösa ungdomsgruppen är ett EU-finansierat projekt för att skapa och stödja möten mellan unga och beslutsfattare. För att vara med i debatten och för att nå ut i sociala medier, så skapade vi vår första film ”*Visste du att Sverige inte följer Barnkonventionen*” http://youtu.be/99ax_Fq_NWE. Det är den filmen som både delats och nått ut mest på de sociala medierna. Formen är enkel, budskapet viktigt!

Sedan följde flera filmer från vår paneldebatt i Almedalen. Varje ungdom ”ägde” sin fråga och därmed fick varje film ungdomens namn, Film Klara, Film Elsa osv. Fram till valet så släpptes alla 12 filmer med öppna riktade frågor till alla politiker och beslutsfattare.

Du kan se dem på hemsidan, Youtube och makalösa ungdomsgruppens egna Facebook sida.

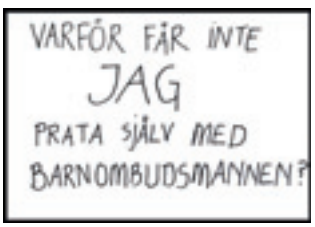

Illustration: Rebecca Landmér

och i litteraturen om riskbedömningar i familjerättsliga sammanhang har fokus tenderat att hamna på våldsutövaren" (s. 24).

När det gäller insatser riktade till föräldrarna är den vanligaste hjälpen samarbetssamtal men någon större effektstudie har inte genomförts i Sverige. Internationellt talar man om medling.

> *Det har dock konstaterats att medling inte är lika effektivt i fall med hög konfliktnivå. På många håll till och med avråds medling när det förekommit våld.*

Det har dock konstaterats att medling inte är lika effektivt i fall med hög konfliktnivå. På många håll till och med avråds medling när det förekommit våld. Empiriska studier visar på att medlare missar att uppmärksamma våld så ofta som i 50 % av fallen. "*Om våldet inte uppmärksammas leder medlingen till negativa konsekvenser för offren för våld, vilket också dokumenterats i en svensk studie som tar upp av våldsutsatta kvinnors dåliga förhandlingsläge i familjerättsliga tvister och samarbetssamtal*" (s. 25).

Forskningen pekar på behovet av en tillräckligt utvecklad metodik för att upptäcka våld. I Sverige så har Gävle kommun utvecklat en metodik i samarbetssamtal som går ut på att kartlägga våldet, bedöma risken och maktobalansen i relationen. Forskningen visar på att dagens rättsprocess istället bidrar till att konflikten förvärras. För att motverka det så har Norge utvecklat en modell som inriktar sig på konflikt och försoning. I Sverige så pågår ett utvecklingsarbete där modellen prövas. Det är värt att notera att domare som använt sig av modellen påpekar svårigheter när det förekommit våld.

I USA är det obligatoriskt för separerade föräldrar med föräldrautbildning. Den svenska motsvarigheten är BIFF, barn i föräldrars fokus. Men någon effektstudie finns det inte än så länge. I fall med hög konfliktnivå så har USA och Kanada utvecklat modellen parenting coordination, föräldrakoordination. Det är värt att notera att i och med att en föräldrakoordinator ges ett större mandat att fatta beslut än vad exempelvis en medlare gör ger modellen potentiellt större möjligheter att bidra till skydd av våldsutsatta föräldrar och barn (s. 27). I dag sker ett utvecklingsarbete med föräldrakoordinator på b.la. Södertörn.

> *När det gäller insatser riktade till barn så är det viktigt att öka barnets delaktighet.*

När det gäller insatser riktade till barn så är det viktigt att öka barnets delaktighet. En ökad delaktighet ökar barnets möjlighet att förstå och hantera situationen. I Australien så använder de sig av child-inclusive mediation, barn-inkluderande medling. Där barnet får komma till tals med hjälp av en barnspecialist. Den teoretiska utgångspunkten utgår ifrån anknytnings- och utvecklingspsykologin för att bedöma föräldrarnas förmåga och lämplighet i relation till barnet. Dialogen fokuserar på barnets känslomässiga och utvecklingsmässiga behov. Forskningen pekar på att det kan ha en positiv effekt på barnets hälsa och välbefinnande efter separationen och skilsmässan. Arbetssättet är väletablerat i Australien och vissa menar att modellen fungerar även när det finns en historia av våld. Men då ställs det särskilda krav på specialistkunskaper.

> *Stödgrupper för barn syftar till att ge barn copingstrategier för att hantera konflikten, normalisera och hjälpa dem.*

Stödgrupper för barn syftar till att ge barn copingstrategier för att hantera konflikten, normalisera och hjälpa dem. I Sverige så finns "Skilda Världar" kanske som den mest spridda. Ifall där barn har utvecklat egen problematik på grund av vårdnadskonflikten krävs sannolikt en barn- och ungdomspsykiatrisk kompetens. Men hur många barn det rör sig om är fortfarande oklart.

MAKALÖSA UNGDOMAR!

Ett stort tack till Makalösa Ungdomar som hela år 2014 engagerat sig på olika sätt i vårt politiska påverkansarbete, tack vare projektmedel från Ungdomsstyrelsen.

Vi har haft fantastiska events, bl.a. i Nordiskt Forum och Almedalen, till stor del på grund av dessa härliga ungdomars entusiasm och energi!

Tack också till Pernilla Hall för ditt engagemang och för alla filmerna du har gjort. Filmerna finns att se på You Tube och på www.makalosa.org.

Vi hoppas få möta er fler gånger!

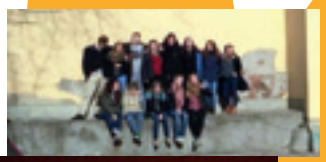

Samordnat ansvar för vissa familjefrågor

Ansvarig utredare Elisabeth Cedergren

Text Pernilla Hall

Från och med den 1 mars 2015 föreslås det att Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA) ska bli den ansvariga myndigheten för vissa familjefrågor. Myndigheten föreslås att byta namn till Myndigheten för familjerätt och adoptioner och kommer att ta över Socialstyrelsens ansvar över familjerättsliga området.

Myndigheten kommer även att förvalta och utveckla den kunskapsbas som Satens folkhälsoinstitut tidigare ansvarade över gällande den nationella strategin för föräldrastöd.

Avsikten med att skapa Myndigheten för familjerätt och adoptioner är framförallt för att renodla ansvaret och bli en mer ändamålsenlig organisation och minska överlappningen av ansvar för att öka effektiviteten.

En helhetssyn på familjefrågor

Idag är familjepolitiken fördelad mellan olika statliga myndigheter vilket gör det svårt att skapa en helhetssyn. En uppdelning av olika verksamheter är inte resurseffektivt eller till fördel för föräldrar och barn. Målsättningen är dock inte att samla alla frågor inom familjepolitiken inom en och samma myndighet. Även om det finns behov att åstadkomma en bättre helhetssyn. Men familjer eller familjepolitik är vare sig homogen eller okomplicerad.

För att skapa en bättre helhetssyn på barnfamiljers situation, medborgarfokus och en helhetssyn med utgångspunkt i barnets bästa, så finns det skäl att på statlig nivå sammanföra ansvaret för vissa familjefrågor i en gemensam myndighet.

Sveriges familjepolitik

Sverige har en ambitiös familjepolitik där familjen utgör den grundläggande gemenskapen i samhället. Nyckelorden som sammanfattar den är; barnet i centrum, valfrihet, ett ökat föräldraansvar och båda föräldrarnas ansvar för barnen.

> *Den nuvarande familjepolitiken tar sin utgångspunkt i barnens möjlighet att utvecklas tillsammans med sina föräldrar.*

Den nuvarande familjepolitiken tar sin utgångspunkt i barnens möjlighet att utvecklas tillsammans med sina föräldrar. Alla barn och ungdomar ska ges samma rättigheter och möjligheter att forma sina egna liv under uppväxten. Målet är att skapa goda och trygga uppväxtvillkor, ge familjer förutsättningar för tid tillsammans och att uppmuntra jämställda familjer. Där familjer kan ha olika konstellationer och förutsättningar.

Vid skilsmässa och separation är det viktigt att utifrån en helhetssyn på barnets situation ge föräldrarna stöd och hjälp att fatta beslut och ta ansvar med barnets bästa i fokus.

”Det är centralt att familjepolitiken präglas av ett tydligt barnperspektiv. Principen om barnets rätt till trygga och utvecklande uppväxtförhållanden bör vara vägledande, liksom barnets rätt till delaktighet och inflytande över frågor som rör barnet i förhållande till barnets ålder och mognad. Därtill är det eftersträvansvärt att samtliga beslut som rör barn bedöms utifrån dess konsekvenser för barn och familjer. Enligt barnkonventionen har alla barn rätt till trygga uppväxtvillkor och till att få utvecklas i sin egen takt och utifrån sina egna förutsättningar” (s.21)

I svensk familjepolitik så är familjen den grundläggande gemenskapen i samhället och har sin utgångspunkt i barnens möjlighet att utvecklas tillsammans med båda sina föräldrar.

> *Målet är att skapa trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar oavsett familjekonstellation.*

Målet är att skapa trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar oavsett familjekonstellation. Därför är det viktigt att myndigheten även utgår från olika aktuella perspektiv för att undvika att olika familjekonstellationers behov åsidosätts eller osynliggörs. Familjerätten inom kommunernas socialtjänst är därför en viktig del i stödet vid separation eller skilsmässa utifrån barnets situation. Men även vid frågor om adoption, faderskap och föräldraskap.

Bakgrund

”Mot bakgrund av att de familjerättsliga vårdnadsmålen har ökat markant under de senaste åren finns behov av att ytterligare fokusera på preventiva insatser till föräldrar. Nuvarande situation och myndighetsstruktur bedöms inte vara tillräckligt effektiv och ändamålsenlig vare sig i ekonomiskt eller humant hänseende för de familjer som genomgår vårdnadstvister. Fokus bör i stället ligga på förebyggande insatser och stöd i föräldraskapet. Genom att samla nu nämnda verksamhetsfrågor, som på olika sätt rör stöd i föräldraskapet inom en myndighet, kan man uppnå ökad effektivitet, bättre måluppfyllelse, överblick och sammanhang – allt i förhållande till nuvarande mål och resurser. Föräldrastödsinsatser som hittills genomförts genom särskilda regeringsuppdrag till Statens folkhälsoinstitut föreslås därför bli en del av de ansvarsområden som den nya myndigheten får” (s. 7).

”Avsikten är inte att ändra mål och inriktning av verksamheten, utan endast att belysa möjligheten av en mer effektiv och ändamålsenlig organisation inom dessa verksamhetsområden” (s. 19)

Behov av effektivare organisering

Antalet mål om vårdnad, boende och umgänge har ökat markant de senaste åren. Enligt rättssociologen Annika Rejmer är det en ökning på 60 % sedan 2006. Även om vårdnadsmålen har ökat över tid så har inte det förebyggande stödet till föräldrar varit tillräckligt i fokus. Därför är det viktigt att öka både kunskap och fokus på de förebyggande insatserna. Enligt regeringens nationella strategi om föräldrastöd så är det viktigt med tanke på att skapa goda och trygga uppväxtvillkor för barn och ungdomar.

> *Ur ett barns perspektiv så är det angeläget att föräldrar erbjuds stöd och hjälp tidigt skede i en separation.*

Ur ett barns perspektiv så är det angeläget att föräldrar erbjuds stöd och hjälp tidigt skede i en separation.

”Det breda och samlade föräldrastödet omfattar universellt och riktat stöd till föräldrar i alla relevanta samhällssektorer. En stärkt nationell samordning av kunskapsstyrningen inom området kan förbättra samverkan mellan huvudmän, professioner och andra aktörer på området och ge en mer effektiv och samordnad grund för alla de huvudmän som har till uppgift att verka för stöd till föräldrar” (s. 52).

De effektivitetsvinster som kan uppnås handlar om att samordna vissa familjefrågor bättre utifrån ett helhetsperspektiv och minska överlappningen mellan olika verksamhetsområden mellan Socialstyrelsen, Folkhälsomyndigheten och MIA.

Forskningen visar på att med breda och tidiga förebyggande insatser kan både problem och risker begränsas till att inte bli komplexa och omfattande problem med dels negativ påverkan på barnets utveckling och dels höga kostnader för samhället. Så föräldrastödinsatser har med andra ord en viktig preventiv effekt i ett längre perspektiv och är kostnadsbesparande.

Att ge bättre förutsättningar för en helhetssyn genom att föra samman vissa familjefrågor till MIA som ombildas till Myndigheten för familjerätt och adoption skapar bättre förutsättningar för ett effektivare resursutnyttjande och ändamålsenlig styrning.

Att samla ansvaret för att förvalta och föra ut tillgänglig kunskap inom föräldrastödet hos en nationell aktör kan ge en mer samordnad och effektiv grund för alla olika huvudmän som ansvarar för att verka för och ge stöd till föräldrar.

Behov av att samordna vissa familjefrågor

Idag är frågor om familjepolitik fördelad mellan olika myndigheter. I vård- och omsorgsutredningen, Gör det enklare, (SOU 2012:33) har familjefrågor inte behandlats särskilt förutom det som gäller Myndigheten för internationella adoptionsfrågor (MIA).

Även ansvaret för adoptionsfrågorna är uppdelade mellan två myndigheter, MIA och Socialstyrelsen vilket har försvårat samverkan. Likaså så adoptionsprocessen blivit mer komplex och tidskrävande med b. la. rotsökning och allt fler bilaterala avtal.

> *Den förändring som för nuvarande genomförs gör det möjligt att effektivisera och hålla samman olika familjepolitiska verksamhetsområden.*

Foto David R. Tribble

Den förändring som för nuvarande genomförs gör det möjligt att effektivisera och hålla samman olika familjepolitiska verksamhetsområden. Så att samhällets stöd är organiserat för att kunna vara flexibelt och utgå från en helhetssyn på föräldraskap och barnfamiljers situation.

> *Utgångspunkten i det fortsatta arbetet med föräldrastöd är ett samlat och brett stöd som innefattar både ett riktat stöd men också ett övergripande stöd.*

Utgångspunkten i det fortsatta arbetet med föräldrastöd är ett samlat och brett stöd som innefattar både ett riktat stöd men också ett övergripande stöd.

”En stärkt nationell samordning av kunskapsstyrningen inom föräldrastödsområdet kan förbättra samverkan mellan huvudmän, professioner och andra aktörer på området” (s.21).

Sedan 2009 när regeringen började lämna olika uppdrag till Folkhälsoinstitutet om föräldrastöd så har cirka 140 miljoner satsats. De fick uppdraget att fungera som en nationell aktör med ansvaret att samla och förvalta tillgänglig kunskap inom området.

> *Forskningen visar även på att föräldrastödinsatser har betydelse för såväl enskilda barn som samhället i stort.*

Forskningen visar även på att föräldrastödinsatser har betydelse för såväl enskilda barn som samhället i stort. Vilket innebär att tidiga och breda föräldrastödinsatser har en förebyggande effekt såväl det enskilda barnets utveckling men också för samhällets kostnader.

”I olika sammanhang har det också påpekats att det finns behov av en samordnande myndighet för olika slags insatser riktade till barn med anledning av att föräldrarna tvistar om dess vårdnad, boende och umgänge. Vilken forskning som finns tillgänglig och vilka insatser som är lämpliga i olika situationer är exempel på sådana frågeställningar som det efterfrågats samordning kring” (s. 23).

Med den nuvarande organiseringen så finns det en risk att samhället inte kan dra nytta av dessa positiva effekter.

Bedömning:

En samordning inom ramen för det statliga åtagandet för föräldrastöd och familjerättsliga frågor, där även internationella och nationella adoptioner är en del, kan ge bättre medborgarfokus och en helhetssyn på barnfamiljers situation, förutsättningar och behov med utgångspunkt i barnets bästa. En renodling av ansvaret för familjefrågorna minskar den överlappning som finns, kan öka effektiviteten och möjliggöra ökat fokus på ett viktigt område. Ansvaret för familjerättsliga frågor, föräldrastöd och adoptioner bör därför samordnas i en myndighet. MIA bör få i uppdrag att inordna berörda uppgifter i myndigheten som därmed får ett ökat ansvarsområde. Inordnandet bör ske den 1 mars 2015 (s. 50).

En kväll om att få hjälp och stöd på Västra Frölunda bibliotek

En kväll i oktober arrangerade Västra Frölunda bibliotek i Göteborg, tillsammans med Hälsoteket, en kväll för ensamstående föräldrar om att få hjälp och stöd. Syftet med tillfället var att tala om de situationer som ensamstående föräldrar kan stå inför, och att presentera några olika typer av stöd som finns tillgängliga för dem.

Inbjudna att tala var bilderbokskonstnären Rebecca Landmér, representanter för Göteborgs Makalösa föräldrar, en representant från Enastående föräldrar (en lokal förening), samt en representant från Göteborgs familjerådgivning.

Kvällen inleddes av Rebecca Landmér, som vann Makalösa föräldrars pris Årets stöttare 2013 (se mer på s. 36-37). Rebecca berättade om sin bilderbok *Io längtar*, och hur hon med den bland annat sökt efter att normalisera dagens många olika typer av familjekonstellationer. Därefter läste Rebecca högt ur sin bok.

Representater från Göteborgs makalösa föräldrar tog vid, och presenterade sin verksamhet, syfte och aktiviter. Även Enastående föräldrar berättade om sin verksamhet och beskrev en bred mängd aktiviteter och olika typer av stöd som de erbjuder sina medlemmar.

Sist att berätta om sin verksamhet var representanten från Göteborgs familjerådgivning, och denne beskrev bland annat hur de ökat sin tillgänglighet och numera fått har bättre möjligheter att stötta även ensamstående män.

Det uppstod många frågor och tankar under kvällen, och diskussionerna var stundtals livliga. Det var tydligt att de närvarande föräldrarna uppskattade det här tillfället och möjligheten att diskutera och dela tankar, och den information de fick förmedlad till sig.

Tack Västra Frölunda bibliotek!

Illustration: Rebecca Landmér

Nordiskt forum

Text Sophia Lövgren och Catarina Danso

Vilken framgång våra event i Nordiskt Forum blev!

I juni deltog vi i Nordisk Forum i Malmö och många personer besökte våra två event samt vår monter.

Under lördagen deltog generalsekreterare Sophia Lövgren, docent Annika Rejmer och doktorand Linnea Bruno i ett seminarium, där bl.a. ekonomsikt våld, vårdnadstvister och barnets perspektiv diskuterades.

Under söndagen deltog våra ungdomar i en paneldebatt med politiska representanter. Vår politiska ungdomsgrupp ställde kluriga frågor till 8 politiska representanter, och det var en bra diskussion. Det var fokus på skolor (och vad en elev kostar), ungdomsarbetslöshet, jämställdhet och barnfattigdom. Det ”lustiga” i det hela är ju hur överens de många gånger är om problemet, men dock inte om lösningarna.

I montern delade vi ut information om organisationen och sålde vår bok ”Att köpa sin frihet”. Vi hade också en utlottning där vi hade blivit sponsrade av Shock, som skänkt oss fina vinster.

NORDISKT FORUM MALMÖ

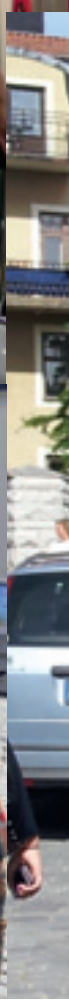

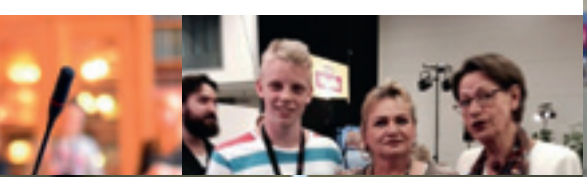

Almedalen 2014

Text Catarina Danso

I år hade vi förmånen att kunna vara på Gotland i hela 2 veckor genom vårt projek ”Ung och Aktiv”.

Vi började med en veckas läger för alla ungdomarna. Den veckan gick ut på att planera för vårt event den 3 juli.

Det knåpades och skapades och många ideér och tankar bollades fram och tillbaka. Till slut började allt falla på plats: vi skulle ha ett grillparty där politiker från alla partierna skulle bjudas in och grillas med olika frågor som ungdomarna själv hade satt ihop. Grillningen delades in i tre olika moment: ”Heta Stolen”, ”Vilken fråga vill du ställa till mig?” och ”30-sekunderssvaret”.

Frågorna formades utifrån ungdomarnas eget intresse och de handlade bland annat om trygghet i samhället, jämställdhet och skolan.

Eventet var mycket uppskattat just för att det hände saker hela tiden och för att vi körde den omvända metoden, att låta politikerna ställa frågor till ungdomarna.

Efter en veckas läger på ett lungt Gotland invaderades ön av en massa turister, politker och även den politiska vuxengruppen från Makalösa Föräldrar kom. Solen strålade från en klarblå himmel nästan hela veckan och det var en mycket god stämning bland besökarna i Almedalen.

Vi var och lyssnade på partiledartalen, vissa bättre än andra, gick på seminarium och andra föreläsningar och mycket kunskap och ideér togs med hem som kan användas i praktiken i vår egen organisation.

Jag är djupt imponerad över ungdomarnas entusiasm och engagemang och vill ge Er en stor eloge för allt ert arbete som ni har gjort för Sveriges Makalösa Föräldrar!

Musik som

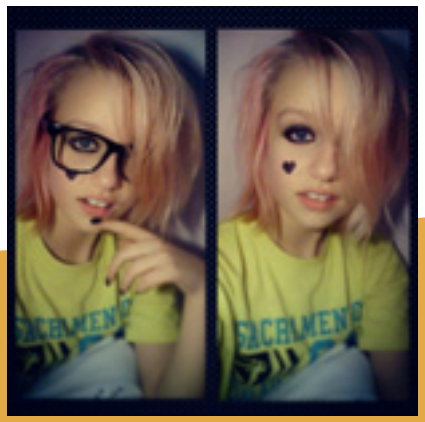

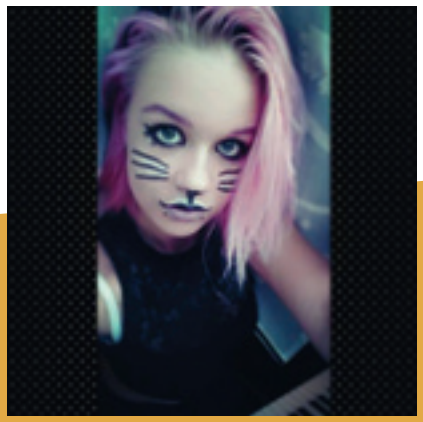

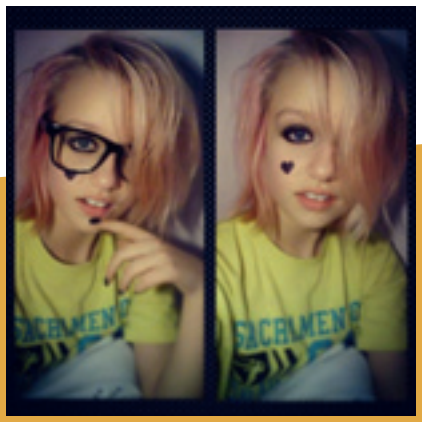

Wilma har alltid gillat musik. Det är något som alla behöver.

Det var en slump att hon började göra musik. Hon började bara med att skriva texter, som sa något om hur hon känner

Att skriva texter är lite som att skriva en dagbok. På så sätt får hon ut känslor, på ett konstnärligt sätt. Ett vanligt sätt att skriva en låt börjar med att hon t.ex. kommer hem från skolan, och känner att hon vill få ut en känsla och då skriver hon en liten text. Wilma tänker inte så mycket på att ”bli någon”, utan vill främst kunna läsa sina egna texter när hon blivit äldre.

Wilma skriver texter som t.ex. bara handlar om hur hon mår.

When I stay with you

You look so
Annoyed
But when
I go away
You look after
Me
When I
Sit alone
You don't mind
Me

The sky gets darker for every night

Not a light can be seen
I had stayed inside
Just to be free

But when I finally find myself
I will do everything
That people do

Don't let them see
When you'll be free
What ever had they done for me?
Don't show anything
Just it back

läker

PONTUS

Vad heter du?
– Pontus Danso.
Hur gammal är du?
– 20 år.
Var bor du?
– Helsingborg
Hur ser din familj ut?
– Mamma, Pappa (skilda), storebror och 4 halvsyskon. Jag bor mest hos min mamma.
Vad gör du på fritiden?
– Jag gillar att skata, umgås med vänner och min flickvän.
Vad har du för utbildning?
– Jag håller på att utbilda mig till bilmekaniker. Jag tycker inte om skolan.
Vad har du för planer för livet?
– Tjäna pengar på musiken och bli musikproducent.
När började du skapa musik?
– 2009.
Vad betyder musiken för dig?
– Musiken betyder allt. Jag mår bra av musik.

"Hur" skapar du musik?
– Jag letar upp ett instrumentalt beat, sen gör jag en text och spelar in i en studio.
Hur kommer det sig att du började skriva musik?
– Det började med att jag skrev med kompisar. Jag mådde bra när jag skrev.
Spelar du något instrument?
– Nej, men jag skulle vilja kunna spela gitarr, men har inte tålamod till det (Pontus bror Sebastian spelar gitarr och bas.)
Hur många låtar har du skrivit?
– 40 kanske.
Vad handlar dina låtar om?
– Det handlar om mig, upplevelser i mitt liv, min familj och problem.
Vad har du haft för problem i livet?
– Jag har hållit på med drogor, hoppat av skolan och familjeproblem. Men jag har kommit ur mina problem och det går bra i skolan nu.
Skriver du låtarna själv eller tillsammans med någon?
– Oftas skriver jag själv men ibland med en kompis.

Vad får du inspiration från?
– Just nu är det svårt att hitta på något att skriva om eftersom jag har skrivit om allt jag vill skriva om. Annars får jag inspiration av min familj och min omgivning.
Vad vill du förmedla med din musik?
– Även fast det finns svåra och dåliga dagar så finns det också många bra dagar och att man ska ta vara på dem och på de man älskar.
Tycker du att musik kan fungera som terapi, både för den som skapar och den som lyssnar?
– För mig gör det de och om det gör det för dom som lyssnar så är det ju bra.
– Vilka vill du spela för? (vilken är din "favorit" publik?)
Jag vill har publik som är yngre än jag.
Vad vore din musik-dröm?
– Att hjälpa andra i stället för att dom ska vara ute och vandalisera.
Skulle du vilja bli världsartist?
– Både ja och nej. Det skulle vara häftigt men då kan man inte leva ett "normalt" liv.
Vilken är din förebild inom musikvärlden?
– Danish, jag lyssnar på mycket svensk rap.
Vem är din förebild utanför musikvärlden?
– Min mamma och min storebror.
Favoritartist?
– Timbuktu.
Är du intresserad av politik?
– Nej.

Regeringen ska göra barnkonventionen till lag

Av Pernilla Hall

I regeringsförklaringen klargjorde statsministern Stefan Löfvén att barnkonventionen ska göras till svenska lag. Vilket innebär att barns rättigheter kommer att stärkas och genomsyra alla samhällsområden. Flera gånger har Sverige fått kritik av FN:s barnrättskommitté, då den har en svag juridisk ställning och barns rättigheter inte tillvaratas. I november är det 25 år sedan barnkonventionen antogs och det är hög tid att Sverige inkorporerar konventionen för att garantera barn sina mänskliga rättigheter.

Den 20 november 1989 antogs barnkonventionen av FN:s generalförsamling och Sverige var ett av de första länderna att anta dvs. ratificera den.

”Eftersom svensk rätt ansågs vara i god överrensstämmelse med konventionens bestämmelser, så bedömdes inte Sverige behöva göra några förändringar i lagstiftningen för att tillträda barnkonventionen”

(prop.1989/90:107, bet. 1989/90: SoU28, rskr. 1989/90:350).

Sedan Sverige ratificerade barnkonventionen så har frågan utretts flera gånger. Det har förts återkommande diskussioner om den ska inkorporeras dvs. göras till svensk lag. Redan 1995 tog riksdagen upp frågan och 1996 tillkallades en Barnrättskommitté för att se över den svenska lagstiftningen. Deras bedömning var barnkonventionen återspeglades väl i svensk lagstiftning och att Sverige hade inget att vinna på en inkorporering. De ansåg det viktigare att göra en översyn av lagarna och se hur de överensstämde med barnkonventionen. Och att nya lagar skulle beakta barnkonventionens innebörd och anda. Sedan har flera åtgärder vidtagits, speciellt grundprinciperna i barnkonventionen, **artikel 2** - *förbud mot diskriminering*, **artikel 3** - *barnets bästa i främsta rummet*, **artikel 6** – *rätten till liv och utveckling* och **artikel 12** – *rätten att komma till tals* har ansetts särskilt viktiga och har påverkat förändringar i vårdnadslagen och därmed socialtjänstlagen.

I regeringens proposition 2005/06:99 inför 2006 års vårdnadsreform, var syftet att förstärka barnperspektivet. Huvudsyftet var bl.a. att barnets bästa (artikel 3) ska vara avgörande i alla beslut om vårdnad, boende och umgänge liksom barnets rätt att komma till tals (artikel 12).

Barnkonventionens förbud mot diskriminering samt rätten till liv och utveckling återspeglar sig i regeringens förslag, då barnets bästa och risken för att barnet far illa framhålls i lagstiftningen. Men så länge det saknas riskbedömningsinstrument för barn, bristande barnkunskap, särskilda företrädare för barn, gemensamma verktyg och modeller för vad som är barnets bästa, fattas det fortfarande många beslut utan ett tydligt barnperspektiv.

Reformens syfte

För att undersöka reformens grundläggande syfte med att stärka barnperspektivet, så har regeringen utsatt professor Anna Singer för att utreda 2006 års vårdnadsreform. Uppdraget kommer att redovisas senas den 28 oktober 2016. Så nu inväntar vi att Stefan Löfvéns löfte ska infrias och gör barnkonventionen till svenska lag! Så att alla barns mänskliga rättigheter tryggas och tillvaratas!

FN:s konvention om barnets rättigheter

Här hittar du en kort och en lång version av FN:s barnkonvention: http://barnkonventionen.se/fns-konvention-for-barns-rattigheter/

Nätverket för Barnkonventionen

Makalösa barn

Skicka gärna in material till oss, och kanske något litet foto på dig som ritat, skrivit eller skapat. Skriv också vad du heter och var du bor.

Självfallet får du, om du vill, vara anonym i tidningen.

Skicka till info@makalosa.org

Elsa och Wilma på Gröna Lund

Av Wilma och Elsa

Vi tog båten över vattnet, efter några minuter såg vi den stora skylten; ”Gröna Lund”. Vi klev av båten och gick in i det stora teater rummet. Där på scenen stog bl.a. Magnus Widell vd på Gröna Lund. På den högra sidan av salongen satt flera kända artister som Martin Stenmark och John De Sohn.

Efter en snabb genomgång fick vi gå ut i nöjesparken. Artisterna hade ställt sig på Stora Scen och väntade på oss och dom andra ”Vip”-gästerna. Journalister och några mindre reportrar ställde sig och intervjuade artisterna. Vi klev upp på scenen och gick för att intervjua 3 artister.

Efter det gick vi runt och åkte Eclipse och Jetline, som båda är väldigt populära åkattraktioner på Gröna Lund. Efter det tog vi båten tillbaka efter en rolig dag.

Våra två reportrar för dagen, Wilma och Elsa, letade upp några kändisar och intervjuade dem.

Syster Sol

Vad har varit den svåraste och jobbigaste perioden i ditt liv?

– Den jobbigaste och svåraste perioden i mitt liv var när mina föräldrar skilde sig. Då var jag 11 år.

Vad är historien bakom din karriär och hur började den?

– Min karriär började med att jag skrev låtar och sjöng mycket när jag var 11 år. Jag blev mer och mer intresserad av musik och utbildade mig till en musikkarriär. Jag upptäckte reggae och kände att jag hörde till den stilen, jag kände mig hemma med den musiken. Jag hade några kompisar som också var intresserade av musik och vi skapade ett band.

Martin Stenmarck

Hur var din barndom och vad tyckte du om den?

– Min barndom var lite kaotisk men jag tycker ändå att den var glad.

Vad har varit din favoritperiod, den roligaste perioden i ditt liv?

– Det var nog när jag var 13 år till 16 år. Då fanns det inga måsten och jag kunde göra nästan vad jag ville. Jag njuter också av den här perioden, när jag är 41.

Vad skulle du vilja ändra med samhället?

– Om jag bara skulle få välja en sak att ändra med samhället så skulle det vara att alla skulle behandlas lika och att alla skulle få ha samma rättigheter.

Sanna Nielsen

Vilka människor stöttade dig under jobbiga perioder?

– Mina föräldrar och syskon har stöttat mig mycket under svåra perioder. När jag gick i högstadiet så var jag mobbad och då stöttade min bästa vän mig mycket.

Ser du fram emot Eurovision?

– Jag ser verkligen fram emot Eurovision, jag känner mig mycket redo. Om jag fick välja så skulle jag helst åka dit nu. Om det hade stått ett plan redo här så skulle jag åka direkt.

Har du några tips för människor som också vill starta en musikkarriär?

– Ja, det är väldigt bra att vänja sig vid scenen och att uppträda. Talangtävlingar är väldigt bra för att då vänjer man sig. Att öva mycket är också bra. Stå och sjung, och öva på att sjunga. När jag var yngre så stod jag i rummet för mig själv och bara övade på att sjunga.

Årets Nyheter

Av Wilma och Elsa

Fokus på underhållning, mat och barnfamiljer

Säsong 2014 kommer att innehålla mer musik och underhållning. Det är 57 konserter inbokade på lilla och stora scen, de som uppträder är alltifrån utländska världstjärnor som ZZ Top till svenska favoriter som Laleh.

Dessutom satsar Gröna Lund över 20 miljoner kronor på förbättringar av maten och Tivolimiljön. Nya matupplevelserna, rullstolsburna gäster ska få bättre tillgänglighet vid vissa ställen som resturanger, och omtanke om barnfamiljer.

Små detaljer som gör det lättare för barnfamiljer

Över 60 % procent av gästerna på Gröna Lund är barnfamiljer, därför införs detaljer som gör det lättare för dem. T.ex. ska det finnas ett amningsrum vid Gröna Lunds lilla område, och om man glömmer blöjor får man det gratis i servicecentret. Grönan bjuder även på våtservetter när barnfamiljer köper sockervadd.

Matupplevelser

Gröna Lund bjuder på nya matupplevelser som maträtten Pulled Pork som ska serveras i matkioskerna. Grillbuffén är förnyad och är skapad med inspiration från Sydamerika.

Annars kan man hitta maträtter som Fish & Chips, tortillas, gyros, thaiwok, langos, sushi, våfflor och kebab.

Underhållning

Några av de 57 kändisarna som ska uppträda på Gröna Lund under sommaren är Timbuktu, Tove Lo, Daniel Adams-Ray och Tom Jones.

Köper man Gröna kortet för 240 kronor så får man fri entré under hela säsongen, inklusive all underhållning.

Det är även 86 danskvällar i år, vilket har varit en av de viktigaste attraktionerna på Gröna Lund sedan starten år 1883. På onsdagar och torsdagar är danserna dedikerade till dansbanden. Under fredagar är det tango och lördagar och söndagar bjuder på salsa. Tangon och salsan har även en gratis nybörjarkurs en timme innan dansstarten, hela säsongen.

Den populära Kapten Knallröd kommer tillbaka tillsammans med sin klantiga besättning pirater på Lilla Scen.

Piratshowerna är fylld med fart, spänning, sång och akrobatik varje dag klockan 14.00 och 16.00 hela säsongen.

Samla på saker

Illustration: Rebecca Landmér

Samlar du på någonting? Vill du berätta om det i tidningen? Hör av dig till oss!

Bilderboken *Tvättmaskinsmuseet* av Rebecca Landmér handlar om Adam, som samlar på leksakstvättmaskiner. Han har jättemånga. Vissa har han köpt på loppis, andra har han beställt på Internet, och flera har han byggt själv. Det är så många tvättmaskiner att det blir till ett helt museum. Man är välkommen att besöka om man köper en biljett.

Tvättmaskinsmuseet är en bilderbok om att samla på saker, att skapa själv, och att visa upp. Boken passar för barn mellan 2-6 år.

Boken har nyss kommit ut, och finns därför bara på ett fåtal bibliotek än så länge. Men du kan alltid kan be ditt bibliotek att köpa in böcker som du vill läsa (boken finns förstås också att köpa i handeln).

Under hösten har vi varit och informerat om vår fantastiska organisation i Arvidsjaur och i Luleå och vi hoppas under nästa komma igång med familjenätverk där.

I Luleå besökte vi även Luleå Expo Höst mässa där barnen fick rita sin familj och vinna en bok.

Vinnaren av denna tävlig blev Linn Jernelöv från Luleå här kan ni se hennes bidrag. En bok kommer att skickas hem till Linn.

En förlorad identitet

Av Karolina Mejer

Livet med skyddad identitet är i sig inte olikt livet som offentlig. Visst, jag kan inte handla över nätet (som ensamstående, arbetande med litet barn och utan körkort kan ju det i sig vara frustrerande).

All kontakt med myndigheter blir också lite mer komplicerad. Har flera gånger häpnat över hur ovarsamt mina adressuppgifter har hanterats, inte alls på det säkra sätt som jag förväntat mig. Lämnar jag ut min adress sker det alltid med eftertanke. De som står oss nära och de som av olika anledningar måste veta vet att vi har skyddad identitet men i övrigt vet ingen.

Det syns inte på oss. Det märks inte på oss. Vi är mitt i bland er.

För mig handlar mycket om att leva i det dolda men samtidigt vilja skrika ut min situation. Att vara tacksam för skyddet som en sekretessmarkering ger oss samtidigt som det påminner mig om min litenhet. Det handlar om skammen som ibland poppar upp. Om säkerhetstänket som alltid måste finnas. Vilka frågor kan jag svara på. Vad säger jag till de andra föräldrarna på förskolan. Vad behöver andra veta och vad bör de inte veta. Hur liten är världen, hur stora är riskerna. När är min rädsla befogad och när är den en produkt av det som varit. Jag är ny på det här området så frågorna är många.

Mitt föräldraskap och min skyddade identitet kom ungefär samtidigt. Det finns ingen mall och inga bra svar. Jag får, på den många gånger knackiga vägen leta mig fram till svaren. Barnet är fortfarande så pass litet att hans frågor ännu inte börjat komma men även hans kommande frågor funderar jag över. Att leva här och nu är många gånger ett måste annars tär den ovissa framtiden för mycket. Många svar kommer när de måste och så länge skammen försvinner längre och längre bort i dimman så ska det här nog gå bra. Styrka och svaghet går hand i hand. Jag går framåt och det som varit bleknar.

Vi är fortfarande trygga i vårt hem men ute letar mina ögon efter honom, han som är farlig för mig. Han som återfått sin frihet. På bekostnad av min.

Önskan om ett annat slut fanns länge. För länge. Nu finns längtan om att få röra sig fritt. Längtan efter att kunna ta med barnet dit jag vill utan att oroa mig. Att inte veta hur våldsamt ett möte skulle bli eller kanske inte bli då båda möjligheterna finns. Oavsett så sätter våld, hot och rädsla spår. Spår som jag önskar att ett barn aldrig ska behöva hantera. Något som jag önskar att jag själv slapp hantera.

I nuläget skriver jag min ansökan om förlängd sekretessmarkering. En ansökan där det aktuella hotet ska beskrivas. I två år har vi levt tryggt. Skyddet har fungerat. Då är frågan, räcker de situationer, utredningar och domar som uppkommit under dessa två år eller kommer ett avslag och ett nytt uppbrott. En ny flytt. Det skydd som jag ibland förbannar är jag nu så rädd att förlora.

Illustration: Rebecca Landmér

Trender inom familjerätten då, nu och framöver

Text Jur kand Linda Bohlin, ansvarig affärsutvecklare Juristpunkten Sverige AB

Man har under de senaste åren kunnat följa en ny trend inom familjerätten.

När jag började arbeta med detta område 2010 hade rättshjälpslagen precis förändrats och det blev möjligt för klienterna att fritt välja ombud från hela landet i domstolsprocesser. Detta tillsammans med den allt mer avdramatiserade liberala synen på domstolar och att stämma varandra har lett fram till att vi idag har fler domstolsprocesser än någonsin.

> *Föräldrarna som jag kom i kontakt med i början var relativt okunniga om de rättsliga begrepp som skiljer vårdnad, boende och umgänge åt.*

Föräldrarna som jag kom i kontakt med i början var relativt okunniga om de rättsliga begrepp som skiljer vårdnad, boende och umgänge åt. De flesta hade koll på ensam vårdnad, men därutöver var det stor okunskap.. Detta är något som verkligen har förändrats med åren och idag är många lika infomerade som vi ombud om skillnaderna mellan de olika begreppen.

> *Idag är många lika infomerade som vi ombud om skillnaderna mellan de olika begreppen.*

Det är ett resultat och ett bevis på att de åtgärder som familjerätten, privata aktörer och inte minst internet har skapat under de senaste åren. Jag kommer att återkomma till de olika aktörerna senare i texten då de spelar en stor roll i de nya trender som syns.

För fem år sedan visade statistik att det var kvinnor som ansökte om ensam vårdnad och boende och att det i sin tur var männen som ansökte om umgänge. Det i sig ledde till fördomen att det fanns fler olämpliga män än kvinnor när det gällde vårdnadshavare i Sverige. Många kvinnor trodde då och vissa än idag att domstolen kommer att tilldela dem vårdnaden automatiskt på grund av kön och många män att de inte hade en chans mot en mamma i domstol. Denna syn finns till viss del kvar idag. Idag har jag näst intill lika många män som kvinnor som ansöker om samtliga delar och domstolen har blivit mycket bra på att se till barnperspektivet, som inte ska påverkas av de traditionella könsrollerna.

> *Idag har jag näst intill lika många män som kvinnor som ansöker om samtliga delar och domstolen har blivit mycket bra på att se till barnperspektivet, som inte ska påverkas av de traditionella könsrollerna.*

Efter de runt hundra processer som jag drivit sedan år 2010 så är min syn att män och kvinnor är relativt lika när det handlar om lämplighet respektive olämplighet. Oftast handlar det istället om historiken mellan parterna och hur de framställer varandra och mer sällan om direkt olämplighet hos någon av parterna.

> *De senaste fem åren har vi alltså kunnat se en växande trend i att ta oenigheter om barn till domstol genom att många byråer specialiserat sig på det jag kallar för ”processuell familjerätt.”*

De senaste fem åren har vi alltså kunnat se en växande trend i att ta oenigheter om barn till domstol genom att många byråer specialiserat sig på det jag kallar för ”processuell familjerätt.” Detta genom att göra det enkelt för klienter att komma i kontakt med jurister via internet och avdramatisera domstolsprocessen till något acceptabelt och en bra sista utväg.

> *Den negativa aspekten av detta har dock blivit att många onödiga tvister blåsts upp mellan föräldrarna, och begreppet ”gör du så, kommer jag att stämma dig” har blivit allt vanligare.*

Den negativa aspekten av detta har dock blivit att många onödiga tvister blåsts upp mellan föräldrarna, och begreppet ”gör du så, kommer jag att stämma dig” har blivit allt vanligare. När det gäller vårdnadstvister har Sverige blivit lite som USA, det har blivit för lätt att stämma någon. Det som skulle bli en sista utväg för uppgivna föräldrar har

blivit lite som en lekplats vissa gånger. Domstolarna har därför sparkat bakut och lagstiftningen kommer därför att ses om under de kommande åren. Jag tror även på ytterligare förfinanden gällande reglerna för rättshjälp och rättsskydd då detta har vissa brister som det ser ut idag.

> *Man ska dock inte glömma att de senaste årens trender även har gjort att många föräldrar vågat ta hopplösa situationer till domstol och faktiskt skapat en bättre värld för sina barn.*

Man ska dock inte glömma att de senaste årens trender även har gjort att många föräldrar vågat ta hopplösa situationer till domstol och faktiskt skapat en bättre värld för sina barn. Domstolarna i sin tur har även tvingats utbildas ordentligt om föräldrabalkens verkliga betydelse och innehåll med den stora målökningen, vilket jag personligen sett har påverkat processerna mycket positivt. De senaste årens trender har därför som de flesta andra saker två olika sidor.

Frågan är dock hur framtiden kommer att se ut och hur trenden kommer att utvecklas. Personligen tror jag att vi har skapat en värld där varje förälder har möjlighet att läsa på och enkelt skaffa sig information om vad många anser vara ”deras rättigheter till sina barn”. Information är bra, men kan också missbrukas och manipuleras för att skada motparten och det är vad många processer tyvärr handlar om idag mer än om just huvudpersonen, *barnet*. Här syns det även fortfarande spår av att vissa män känner att de behöver vara mer pålästa än kvinnor för att ha en chans i domstolen.

> *Jag håller med om att systemet behöver ses över, det ska fortfarande vara tillgängligt och acceptabelt att pröva frågor som dessa i domstol, men utan att belasta rättssystemet med onödiga processer som dessutom kostar staten och försäkringsbolagen en stor summa varje år.*

Jag håller med om att systemet behöver ses över, det ska fortfarande vara tillgängligt och acceptabelt att pröva frågor som dessa i domstol, men utan att belasta rättssystemet med onödiga processer som dessutom kostar staten och försäkringsbolagen en stor summa varje år. För att inte tala om att de drar ned tempot i domstolarna så att de mål som verkligen behöver prövas får ligga och vänta i onödan.

Det är därför lagstiftarna, domstolarna, juristerna, familjerätten, medlare och olika informationsorganisationer som har en skyldighet att försöka sätta stopp för detta missbruk av domstolarna utan att de som verkligen behöver få sin sak prövad påverkas. Vi måste alla arbeta tillsammans för att nå ett hållbart resultat.

> *För en sak är säker: skilsmässor och separationer kommer inte att minska, och behovet av att pröva frågan om barnets bästa kommer aldrig att bli inaktuell*

För en sak är säker: skilsmässor och separationer kommer inte att minska, och behovet av att pröva frågan om barnets bästa kommer aldrig att bli inaktuell.

Illustration: Rebecca Landmér

Kallelse till årsstämma 2015

Härmed inbjuds du att delta på Sveriges Makalösa Föräldrars årsstämma 2015.

Stämman kommer att äga rum den 25-26 april i Helsingborg med Helsingborgs lokalförening som värd.

Förbundet bekostar resa, kost och logi för ett ombud per lokalförening. Ombud skall vara medlem i och utses av en lokalförening. Varje lokalförening, som är medlem i Förbundet och som har betalt sin medlemsavgift senast den 31/12 2014, har rätt att sända två ombud. Ombud får genom skriftlig fullmakt företräda annat ombud inom samma förening. Andra medlemmar (individuella personer, medlemmar i lokalförening eller representanter från medlemsorganisationer) har närvarorätt, men inte rösträtt, och måste finansiera egen resa, kost och logi.

Motion till ordinarie Förbundsstämma kan väckas av lokalförening, medlemsorganisation och enskild medlem. Motionen bör vara inlämnad, vad gäller enskild medlem som tillhör en lokalförening, till respektive förening för behandling på föreningens årsmöte. Föreningen ska sända samtliga motioner med eget yttrande till Förbundsstyrelsen senast den 5 mars. Har enskild motion avstyrkts av föreningen skall motionen ändå skickas till Förbundsstyrelsen. Förbundsstyrelsen ska yttra sig över motionerna.

Skriftlig kallelse till ordinarie Förbundsstämma ska sändas till föreningarna tillsammans med inkomna motioner senast tre veckor före Förbundsstämman. Stämmohandlingar för ordinarie Förbundsstämma ska sändas till föreningarna senast två veckor före Förbundsstämman.

Programmet för helgen kommer längre fram.

Välkomna!

Makalösa föräldrars bilder från årsmötet 2014.

Är du en makalös person?

Som har tid och engagemang för ett styrelseuppdrag?

Vår organisation består dels av en riksorganisation med styrelse och kansli, och dels av lokalföreningar och familjenätverk runt om i landet.

April 2015 ska delvis en ny riksstyrelse bildas och då ser vi gärna kompetenta människor med intresse av familjepolitik (man behöver inte vara ensamstående förälder) som vill vara en viktig del av vår framtid. Då vår organisation har anställd personal, finns också ett tydligt arbetsgivaransvar.

Valberedningen arbetar för fullt med att hitta just de nyckelpersoner som behövs, men vi ser också gärna att nya talanger, med fräscha ögon, kommer till oss. Man behöver vara beredd att åka på styrelsemöten 3-8 ggr/år alt. närvara vid telefonmöten, men vi står för alla utgifter.

Maila valberedningen och berätta mer om dig och ställ frågor.

Organisationsförändring

Sveriges Makalösa Föräldrar är inne i förändringens tid, vilket vi har varit under en period, men nu närmar vi oss ändå det stora steget där lokalföreningarna blir mer självständiga och självbestämmande och där riksförbundet blir en intresseorganisation med lokalföreningar som medlemmar.

I det stora hela innebär det att **Riksförbundet** kommer att fokosera sitt arbete utåt, politiskt och opinionsbildande, för att stärka ensamföräldrars villkor.

Lokalföreningarna och **familjenätverken** fortsätter med den medlemsnära verksamheten, det vill säga skapa nätverk, sociala engagemang, läger, träffar och andra aktiviteter. Lokalföreningarna tar också över den egna medlemshanteringen. Det vill säga, medlemmarna betalar medlemsavgiften direkt till lokalföreningen som sköter registreringen i medlemsregistret. Riksförbundet finns där för att hjälpa till i övergången.

På årsmötet i april togs beslut att anta de nya stadgarna. **Stadgarna** säger att lokalföreningarna blir medlemmar i riksförbundet och att varje lokalförening har möjlighet att erbjuda familjemedlemskap. Hur ett sådant kan se ut bestämmer varje lokalförening själv men ett förslag är att man som förälder och dess barn man är vårdnadshavare för blir medlemmar. Det innebär att barn också har ett medlemskap vilket är en viktig markering när det gäller vårt barnperspektiv men det ökar också mljligheterna att söka bidrag för aktiviteter hos kommunerna.

Lokalföreningarna bestämmer efter årsmötesbeslut, också vad medlemsavgiften för medlemmarna ska vara.

- *Lokalföreningen* blir medlem i *Riksförbundet*.
- Enskild person blir medlem i *lokalföreningen*. Bor man långt ifrån en lokalföreninng eller tillhör ett familjenätverk blir man medlem i *Riksförbundet.*

Medlemsavgifter

Medlemsavgiften för lokalföreningarna till Riksföbundet beslutades på det extra årstämman i oktober att bli:

- Färre än 10 medlemmar betalar: 100 kr
- 11-50 medlemmar betalar: 5% eller max 500 kr
- 51-100 medlemmar betalar: 7 % eller max 1 000 kr
- Mer än 100 medlemmar betalar: 10 % eller max 10 000 kr
- Stödmedlem:
- Organisationer: 500 kr
- Företag: 500 kr
- Privatperson som ej kan /vill tillhöra Lokalförening: 200 kr

I medlemsavgiften ingår bland annat: Styrdokument, medlemsregister, tidskrift, hemsida, stöd att starta/driva lokalförening första tiden, stöd till marknadsföring/ annonser/ material, stöd att söka projekt/samverkan/lokalt politiskt arbete, organisationskurser och medlemskurser.

Under december månad kommer information att skickas ut om hur mycket varje lokalförening ska betala till Riksförbundet.

Vid frågor kontakta Catarina Danso ordforande@makalosa.org, 0722-526261

Styrelsen tackar

Sophia Lövgren har efter fyra år som generalsekreterare valt att gå vidare och lämna organisationen. Sophia har under sina år som generalsekreterare profilerat organisationen både nationellt och internationellt. Hon har lyft fram barnperspektivet, skrivit en bok om ekonomiskt våld samt medverkat som debattör i media. Genom Sophia har Sveriges Makalösa Föräldrar tagit flera steg framåt i sitt politiska arbete. Vi tackar Sophia för den här tiden och önskar henne lycka till.

Medlemsavgiften för medlemmar i lokalföreningarna

• **Helsingborg**: familjemedlemskap (förälder och barn som man är vårdnadshavare för) 200 kr, ange namn och födelsedata på förälder och barn. 200 kronor betalas in på bankgiro 5598-0049.
• **Lund**: Färs och Frosta Sparbank 8079-6, 74 154 697-2. Årsmöte kommer att hållas den 7 december och då bestämms medlemsavgiften. Mer information kommer.
• **Malmö**: familjemedlemskap (förälder och barn som man är vårdnadshavare för) 200 kr, ange namn och födelsedata på förälder och barn vid betalning. 200 kr betalas in på bankgiro 5266-7169.
• **Stockholm**: Medlemsavgiften betalas in på PG 123 59 67-5.

Skriv ditt förnamn, efternamn och Medlemsavgift 2015, som betalningsmeddelande.
Medlemsavgiften för 2015 är 200kr.

Välkommen på ett nytt år med Stockholms Makalösa!
• **Umeå**: 2200 kr betalas in på Swedbank 8420-2924 229 490-9.
• **Uppsala**: Ta kontakt med Karolin Lundström, karolinl@hotmail.com för mer information.
• **Västerås**: 200 kronor betalas till riksförbundets bankgiro 5447-5892 som sedan för över pengarna till Västerås.
• **Göteborg**: Ta kontakt med Ylva Hammarström, ylvham@yahoo.se för mer information.
• **Falun**: Extra årsmöte kommer att hållas den 17 december och där beslutar man om medlemsavgiften för nästa år. Swedbank 8166-1, 924971 550-0.

Medlemmar som tillhör familjenätverk eller som är enskild medlem utan lokalföreningsanknytning betalar 200 kr till Riksförbundets bankgiro 5447-5892.

Efterlysning: Årets Stöttare, Årets Konstnär, och Årets medlem 2014

Årets Stöttare

Årets Stöttare är ett pris som Sveriges Makalösa Föräldrar delar ut varje år. Med detta pris vill vi uppmärksamma goda krafter som arbetar för att sprida en positiv bild av ensamföräldrar och skapa förutsättningar för likvärdigt föräldraskap, oavsett familjekonstellation.

Är du konstnär och vill dela med dig av din talang?

Under 2012 utvecklade vi vårt pris, som hitintills har bestått av en vacker vandringspokal, som vandrar från Stöttare till Stöttare, och har istället gett chansen till konstnärer som med sin fantastiska talang vill hjälpa Sveriges Makalösa Föräldrar att hjälpa och inspirera. Oavsett vad du kan tänka dig att skapa, så tänker vi dels ge ditt konstverk till Årets Stöttare och, om möjligt, förmedla vidare gåvan till medlemmar m.fl. Om du t.ex. bidrar med en tavla, så vill vi kunna använda den på t.ex. t-shirts eller som vykort. Allt detta måste ske utan ersättning från vår sida, men däremot ger det dig massmedial uppmärksamhet och chansen till att flera ska bli medvetna om din talang. Läs mer här om *Årets Stöttare* och *Årets Konstnär:* **http://www.makalosa.org/verksamhet/aretsstottare/**

Årets Medlem

Har du en (Makalösa) vän, som gjort en insats för Makalösa Föräldrar, som du vill nominera till Årets Medlem? Den som kan bli årets Makalösa Medlem ska vara en person som har gjort ”något extra”, det kan vara allt från att ha värvat nya medlemmar till att vara en medmänniska. Det kan också vara någon som har gjort lite extra i styrelsen, är duktig på att få nya medlemmar att komma på aktiviteter eller som brukar ställa upp, t.ex. handlar mat när någon är sjuk.

Maila dina förslag till Catarina Danso ordforande@makalosa.org

Årets medlem 2013

Marie-Louise Dolk

Av Catarina Danso

Du blev vald till Årets medlm, varför tror du att just du blev det?

– Jag har varit medlem i 13 år, engagerad i styrelen i Stockholm, jag har varit lägerledare, suttit i valberedningen och även suttit i styrelsen för riks. Jag har genom åren träffat många medlemmar och jag tror att de tycker om mig kanske just för att jag är engagerad och bryr mig om andra. För mig är det viktigt att alla ska få synas och ta plats.

Hur känns det att få den utmärkelsen?

– Jag skulle blivit besviken om jag inte blivit vald men det är helt klart jätteroligt och en häftig känsla.

Makalösa Föräldrar har alltid varit jätteviktigt för mig och det har varit ett sammanhang för mig och både jag och sonen har fått vänner för livet. När jag blev sjuk (Marie-Louise har haft bröstcancer) fick jag dock en distans till föreningen och efter livets motgånger känns det fantastiskt att bli vald till Årets Medlem.

Vi sitter hemma hos Marie-Louise (Murre) och Per-Erik (Palle) i deras lilla men varmt ombonade 3:a och har precis avnjutit en god linssoppa. Marie-Louise fortsätter att berätta att hon träffade Per-Erik genom Makalösa.

– Du vet, Makalösa består av 98% kvinnor och 2% män och jag drog vinstlotten säger Murre och ler stort. Men jag fick jobba hårt för det. Han förstod inte alls att jag uppvaktade honom. Eller hur, säger hon och Palle håller med där han sitter borta vid datorn.

Och nu bor ni tillsammans?

– Ja sedan 3 år tillbaks. Vi hade levt ungkarlsliv båda två under många år och när man väl flyttar ihop så gäller det att pussla ihop allas vanor och olater och dessutom hade vi med oss vars ett barn från tidigare förhållande.

– Tänk att 3 av 4 är morgonbajsare och vilken tid detta tar på morgon när alla ska iväg. Man får planera och trixa och det ska gnisslas ihop och man får jämka och ge med sig för att få ihop alla småsakerna. Det har inte alltid varit så lätt säger Murre.

Hur upplever barnen det?

– Det har mest varit jobbigt för Pontus. 2 av de 3 åren vi har bott tillsammans har Pontus varit rädd för mig. Han är känslig och jag är tydlig och rak och inte alltid så smidig. Det har tagit tid men nu förstår han att jag inte är arg eller farlig.

Mellan Palle och Dojjan fungerar det bra och Palle går verkligen in i sin roll som styvförälder.

– Det blir Palle som får prata om ”blommor och bin” när det blir dags för det, fortsätter Murre.

Hur fungerar det mellan barnen?

– Sådär. Pontus är som sagt en känslig kille och vill gärna leka medans Dojjan är lugn som en filbunke och vuxit ifrån lekstadiet. Det ställer högre krav på mig och Palle och vi försöker balansera det där genom att göra saker tillsamman, tex vandra, resa eller gå på bio.

Vi har också egentid med våra barn och på fredagarna simmar vi alla tillsammans. Sedan lagar vi mat och då är det alltid tacos följt av soffmys med Let´s dance. Vi jobbar aktivt för att det ska bli bättre.

Vi är otroligt öppna mot varandra och pratar om allt, även om sånt som är svårt att prata om. Tex känslor för den andres barn eller om uppfostran.

– För mig är det helt ok att Palle uppfostrar Dojjan men det är också helt

Annons

Behöver du en skilsmässo-coach?

Ring Anna
070-665 01 66!

KOM IGEN AB
från nöd till lust
www.kom-igen.se

ok för Palle att jag säger i från när jag tycker att han ska backa. Det räddar oss att vi kan prata om hur vi ska lösa saker och det är ok att säga till varandra att man tycker att den andra gör fel men det beytder inte att man inte älskar varandra. Det är bara ord.

Kan man älska andras barn?

– Ja, de säger att man kan det. Men det är nog en process. Att älska är en stor känsla och att säga att man älskar någon annans barn är kravfyllt. Det är bättre att säga som det är, att jag älskar mitt barn och håller av eller tycker om någon annans barn.

Murre fortsätter att berätta att efter den socioekonomiska klassresan neråt som det oftast blir i samband med en skillsmässa, där man fått kämpa för varenda krona, regnar det plötsligt pengar från himlen när man flyttar ihop. Vilket gör att nu har jag äntligen råd att köpa nya glasögon eller att ta ridlektioner som jag inte har kunnat på 10 år. Det finns nu marginaler som gör det möjligt att andas.

Så jag sammanfattar med glimten i ögat det Murre säger med att konstatera att fördelen med att träffa någon och flytta ihop är den ekonomiska vinningen. Vi skrattar gott för samtidigt som det ligger lite allvar i det så vet vi ju båda att det är kärleken som är den stora vinsten.

Vad gör du om 10 år?

– Då hoppas jag att jag är gift med Palle och att vi har ett hus i Florida. Jag hoppas också att jag har ett nytt jobb på en advokatbyrå men jag skulle gärna vilja driva en pocket shop, fast jag tror att jag är för feg för det. Men den stora förhoppningen är att jag får fortsätta att vara frisk och leva ett bra liv.

Annons

Therese Ström
Advokatbyrå

Advokatbyråns vision är att Du som klient skall känna Dig personligen bemött, väl omhändertagen och att Ditt ärende handläggs professionellt.

Advokatbyrån handlägger främst ärenden inom:

- Familjerätt (vårdnad, boende, umgänge och underhåll)
- Ekonomisk familjerätt (bodelning, bouppteckning, boutredning, arvskifte, testamente och gåvohandlingar)
- Socialrätt (LVU-ärenden och LSS-ärenden)
- Brottmål (uppdrag som målsägandebiträde, särskild företrädare för barn samt offentlig försvarare).

Medlemmar i Sveriges Makalösa Föräldrar har som en unik och värdefull medlemsförmån en kostnadsfri rådgivningstimme hos Advokat Therese Ström. För att erhålla medlemsförmånen kontakta kansliet (08-7201413).

Therese Ström Advokatbyrå
Skomakargatan 32
111 29 Stockholm
08-40025791
www.advokatstrom.com

Årets konstnär 2013

Konstnären Louise Lindblom: "Barn skriver sina egna sidor"

Av Pernilla Hall

Varje år delar Sveriges Makalösa Föräldrar ut ett pris till Årets konstnär. I år fick Louise Lindblom priset som Årets Konstnär och bidrar därigenom med sitt konstverk ”Barn skriver sina egna sidor” till Årets Stöttare, Rebecca Landmér.

Grattis Louise till Årets konstnär! Nu är det andra gången du får detta pris.

Vad har det betytt för dig som person och konstnär med detta utnämnande?

– När jag fick förfrågan så tänkta jag två vändor. Jag är själv ensamstående och har tidsbrist i mitt liv, skrattar Louise. Men samtidigt så är det en ära att få göra någonting sånt här till Årets Stöttare. Och när jag hörde för vem och för vad så kom jag ganska snart på en idé som jag arbetade vidare på. Så jag bestämde mig ganska kvickt för att tacka ja. Och det är väldigt kul att få göra specifika saker, att ha ett uppdrag och dessutom för en sån här organisations som Makalösa är.

Förra gången du vann priset som Årets konstnär var 2011. Det var med en vacker oljetavla, Ensam gemenskap som du så vackert formulerade.

”Lika veka som ett vasstrå kan de tyckas vara, men klarar det mesta och de flesta händelser från ljummen stilla bris till bister orkan. Från det ensamma stråret till den gemensamma vassruggen finns de och växer de. De bör stå stolta i både soluppgång som solnedgång”. Den gången inspirerades du av ensamförälderns roll i familjen och i samhället. Är det något du själv kan relatera till?

– Ja, samtidigt som man kanske inte står ensam. Så har man ett ansvar som man bär själv som andra föräldrar kan dela. Så samtidigt som man gör det, så är det väldigt många som är som ett ensamt vass strå men består oftast i en gemenskap i alla fall, i vassruggen så att man kan stötta varandra. Där har ju Makalösa en funktion. Det var tanken bakom det konstverket. Nu har jag gjort ett konstverk som bygger utifrån barnens berättelser

Den här gången så har du skapat en skulptur, en bok i mosaik.

– Ja, med tomma blad, där jag tänker mig att barnen skriver sina egna sidor. Det är där, jag fick min inspiration, just för att det är en barnboksförfattare som får priset som Årets Stöttare. Jag utgick även ifrån att barn inte är tomma blad utan att de ska ges möjlighet att skriva sina egna sidor.

Du är en konstnär som använder dig av många olika tekniker, allt ifrån olja, akvarell, foto och skulptur. Vilket är ditt främsta formspråk och vad vill du förmedla i din konst? Finns det något återkommande tema?

– Oavsett vad jag har jobbat i för material och använt mig av olika uttryck så har jag alltid arbetat mycket med namnsättningen på verken. Att det ska vara en tvist. Och skulpturerna, där har det blivit en humoristisk stil i själva skulpturen. Tavlorna är väl inte så humoristiska men kan ha ett dubbeltydigt namn. I skulptur som det här priset, jobbar jag med återvunnit material, en miljöaspekt, en hållbar tanke, hållbar konst. Jag har haft ett samarbete med Röda Korset och Myrorna där jag har tagit tillvara det porslin de får in och inte kan sälja vidare. Istället för att det bara ska kastas så har jag fått tagit del av det och gjort om det till något nytt som förhoppningsvis uppskattas av betraktaren. Istället för att hamna på skroten.

Foto Pernilla Hall

Har du något nytt projekt eller utställning på gång? Vad har du i pipeline?

– Ja, jag försöker ju hitta tid och inspiration. Nu har jag precis avslutat en samlingsutställning där vi var 10 konstnärer som ställde ut i Göteborg. Där fick jag en förfrågan av galleristen att fortsätta komma dit med konst, att ha det galleriet i Göteborg. Jag har fortfarande konst i ett galleri i Trollhättan. Så att ja… jag jobbar heltid som lärare och försöker skriva på en bok också, så det mycket som ligger i pipeline kan man säga, skrattar Louise. Många livspussel och barnen därtill, mera skratt.

Vad är din vision och målsättning om framtiden som konstnär?

– Det låter ju dumt att säga att jag har inga mål med det mer än att, jag skapar mycket i nuet, när tillfälle ges. Ibland så har jag skapat egna utställningar när jag har en idé som jag vill få ut. Jag är väldigt målmedveten annars men när det gäller konsten så får den liksom flyta med mig och mitt liv. När det passar att få större eller mindre utrymme beroende på.

Vi är oerhört glada över att Louise velat bidra Sveriges Makalösa Föräldrar med ett formgivet pris till Årets stöttare!

Du hittar mer om Louise Lindblom här:
Facebook: http://goo.gl/NCALxn; **Webb**: www.louiselindblom.se

Årets stöttare 2013

Bilderbokskonstnären Rebecca Landmér: "Io längtar"

Av Pernilla Hall

Varje år delar Sveriges Makalösa Föräldrar ut ett pris till Årets Stöttare. Med priset vill vi uppmärksamma goda krafter som arbetar för att sprida en positiv bild av ensamföräldrar och skapa förutsättningar för likvärdigt föräldraskap, oavsett familjekonstellation. Av de fem nominerade gick priset till bilderbokskonstnären Rebecca Landmér för bilderboken ”Io längtar”.

Foto Adam Buse

Grattis Rebecca till priset som Årets Stöttare! Vad betyder det omnämnande för dig som barnboksförfattare?

– Jag känner mig naturligtvis mycket hedrad! Och Louise Lindbloms skulptur är verkligen jättefin. Boken, Io längtar, som jag har skrivit, illustrerat och nu fått pris för, har betytt mycket för mig på många plan. Priset innebär en bekräftelse på att jag nått fram med mitt budskap.

Priset delades ut på Bokmässan i Göteborg.

Foto Jan Buse

Kan du kort beskriva vad boken handlar om?

– Den handlar om ett barn, Io, som lever växelvis hos sina föräldrar. På det hela taget fungerar livet ganska bra, men Io drabbas ändå stundtals av längtan. Med boken ville jag belysa växelvisa barns känslor i vardagen, och arbeta för att normalisera olika typer av familjebildningar, som t.ex. just växelvis boende.

Du har själv en son som du lever med växelvis. Var det möjligtvis din egen längtan som drev dig att skriva boken?

– Det var det absolut också. Det är inte lätt att leva åtskilt från sitt barn. Jag har dessutom sedan jag var 16 år velat bli barnboksillustratör och jag har tagit en lång och snårig väg för att till slut komma komma tillbaka till vad jag ville då. Det var också en längtan! Idag jobbar jag till slut som författare, illustratör och grafisk formgivare.

Vad vill du förmedla med den och vilken målgrupp är den skriven för?

– Jag tänker mig att den är både för barn och vuxna som lever i växelvisa familjebildningar. Att den skulle kunna vara ett stöd och skapa en känsla av igenkänning och normalitet för dessa familjer.

Vad är din vision och målsättning om framtiden som barnboksförfattare?

– Ja, det är väl just att närma mig barnens vardag, att berätta om livet som barn, för barn. På så vis tänker jag att jag kan giltiggöra deras verklighet, och låta dem ta plats som människor.

Sedan Io längtar kom ut har jag givit ut ytterligare två bilderböcker, och fler är på väg!

Io längtar

Bilderboken *Io längtar* kan köpas via nätbokhandeln, vissa bokhandlar eller via webbplatsen: www.rebaland.se. Boken finns även att låna på många folkbibliotek. Om den inte finns på ditt lokala bibliotek, be att de köper in den!

Första och sjunde gången

Av Marie Helgesson

Jag sträcker på mig i sängen, vaknar till liv. Tysta lugna andetag hörs från mina ungdomars sängar. Jag reser mig upp och tittar ut genom fönstret. Därute ligger sjön spegelblank och skogen omfamnar sjön. På avstånd hör jag slamret från porslin och doften av nybryggt kaffe når mina näsborrar. Jag reser mig upp och tar på mig det nödvändigaste – ett par skjorts och en t-shirt. Inget smink, ingen mask behövs här ute i skogen. Där ute står frukosten uppdukad och jag möts av vänliga ”God morgon”. Det är en bra dag för en ensamstående mamma…

Första gången jag var på läger med Helsingborgs makalösa föräldrar så var mina barn 4 och 7 år.

När jag gick med i föreningen på våren tyckte jag att läger verkade vara en kul grej. Då bestämde jag mig för att gå på så många sammankomster som möjligt innan vi skulle åka på läger ihop. I början, innan man känner en grupp kan det ju kännas lite motigt att ta sig in och vissa gånger fick jag prata lite snällt med mig själv för att komma iväg. Första lägret var på Bolmsö vid Ljungby och vi var 50 personer från lite olika ställen i Sverige. Flest var vi så klart från Helsingborg men även mammor och pappor från Göteborg och Umeå fanns med. Att vara med och laga mat var ett bra sätt att lära känna de andra föräldrarna även om jag var lite orolig för vad min lille vilde höll på med. En pappa tog sig an sonen och jag fixade mina arbetspass. Sedan att han hann bada med kläderna på, rymma en runda och prova brandsläckaren var på min egen vakt...

Även de fyra påföljande somrarna var vi med på läger och både jag och barnen älskade det. Vi bytte ställe till Skånes Fagerhult som var lite närmare och har lite bättre planerade rum. Vi har ibland upplevt regn i flera dagar, strömavbrott i fyra timmar och då poppade vi popcorn över öppen eld, men också skogspromenader, paddling och bad. Framför allt har vi upplevt möten. Möten mellan barn i olika åldrar som har umgåtts på ett sådant naturligt sätt, som har funnit glädje i varandra och tagit hand om varandra. Vi har haft barn med på lägren från 11 månader till 22 år. Måste nämna ett av mina favoritminnen – när sonen fyllde 6 år på lägret sa han att han önskade EN sak. Jag försökte förklara att han ju redan fått ha kalas och han redan fått sina presenter innan lägret. Det han önskade var att få vara en stund i tonårstjejernas rum! En annan av födelsedagarna blev det pannkakstårta med blåbär som alla barnen hjälptes åt att plocka. 50 personer sjöng ”Vi gratulerar”!

Såklart också möten mellan vuxna och barn, det är så härligt att få lära känna andras barn när det blir flera dagar som man möts.

Det blir en sådan gemenskap och ganska snabbt hugger barnen tag i vilken vuxen som helst när de behöver hjälp eller vill hitta på något.

Nya förebilder och bekantskaper. Och mötena mellan oss föräldrar där vi lär känna varandra och får möjlighet att dela med oss av våra erfarenheter. Igenkännande och tankeväckande.

Även om alla har sina olika historier så har vi alla en gemensam grund – vi är alla ensamstående.

Det är så skönt att förståelsen för hur det kan vara är så självklar i denna grupp. Det är inte riktigt samma sak när kollegorna beklagar sig över att de minsann fått vara alldeles själva med sina barn i TRE! hela veckor för att deras män varit bortresta. Mycket av den frustrationen handlar ju om att rucka på rutinerna och vanorna och det kan ju vara jobbigt även för oss men i mitt stilla sinne undrar jag om de inte vet vem de pratar med. Och då tänker jag ändå att det finns många som har det jobbigare än jag. Det är inte hur man har det utan hur man tar det.

Efter några år utskolar jag mig från lägren och hälsar på med tält det sjätte året och sedan blir det bara dagsbesök. Förra året ville plötsligt sonen åka på läger igen och efter en del obeslutsamhet från denne 14-åring kom vi till slut iväg. Han blev då pingiskillen som de mindre pojkarna såg upp till. Han instruerade 4-åriga Isak att spela pingis och blev den stora idolen. Han blev en resurs för mamman då Isak ville följa idolen till punkt och pricka. ”Kan du borsta tänderna?” – Klart jag kan. ”Kan du klä på dig själv?” – Klart jag kan! En månad efter lägret säger 14 åringen ”Jag saknar Isak!” Mammahjärtat glöder…

Dottern, som då snart är 18 år, är också med och ligger och läser en bok i gräset.

Jag hör fyra av de 11 åriga tjejerna öva på repliker. Gör de en pjäs tänker jag – nej de övar in vad de ska säga till min dotter för att få henne att hänga med och bada… Härliga möten.

I år är det första gången tar jag på mig att vara lägerledare tillsammans med Miko. Jag upplever att vi har ett avslappat och trivsamt läger där jag känner mig för i min nya roll. Ska jag fixa fler organiserade lekar eller vill folk bara bada? Vi har ett helt fantastiskt väder med 29-30 grader varje dag. I år är vi inte lika många som vi brukar. Förra året var vi 39 men på grund av avhopp är vi bara 22 barn och vuxna.

De första dagarna går åt till att landa i den lugna atmosfären, stressa av och att inse att det inte myllrar av människor som det brukar göra.

Var är alla tänker jag ideligen men kommer på att alla förutom de som för tillfället har kökstjänst är ju här. Här nere vid stranden där barnen leker i vattnet, några paddlar ut i kanoterna, några fiskar från roddbåten. Glädjen över att ha fångat sin första fisk någonsin. Skogspromenader, spökrunda, kubb, massor med pingis, utflykt till godisflyget och trekamp. Båda barnen är med fastän de nu är 15 och snart 19 år. Önskar att de var små igen så att jag kunde få fortsätta åka på läger med mina barn. Några dagar är vi några fler då vi får besök från våra andra medlemmar. Nya möten och kära återseenden. Sista kvällen har vi grillning och jag njuter så när vi alla samlas runt lägerelden… Miko tar fram gitarren. Solen går ner över sjön. Samtal, skratt och gemenskap… Det är en bra dag för en ensamstående mamma…

Illustration Rebecca Landmér

Hur kan vi vara med och påverka?

Av Pernilla Hall

De flesta beslut som fattas och berör Sveriges Makalösa föräldrar som t.ex. barnomsorg på obekväm arbetstid, kvällis, helgis, nattis rör våra barn och fattas på lokal och regional nivå. Så därför är det viktigt att vi påverkar våra lokala tjänstemän och politiker för en förändring som gynnar oss ensamföräldrar. För att få till en förändring är det viktigt att påverka på alla nivåer, framförallt på lokal nivå. Det handlar om att synliggöra och lyfta fram förbättringsförslag som är angelägna för oss ensamföräldrar som grupp.

Lokal kartläggning

Börja med att kartlägga brister och förbättringsmöjligheter i din kommun. Genom en kartläggning kan ni undersöka hur det ser ut i just er kommun. Ett bra sätt att börja är att maila, ringa och träffa en tjänsteman och ställ frågor för att undersöka din kommuns arbete kring just din fråga. Ofta kan en första kontakt vara att skicka ett kort mail till en tjänsteman eller politiker för att informera om en fråga och eller bjuda in till ett möte. Glöm inte tjänstemännen, de tar också beslut och ger underlag till politikerna. Ett möte med en socialchef, rektor eller lärare kan vara lika värdefullt som ett möte med en politiker. Ett informellt möte kan faktiskt ge den största effekten. Även om det är ett informellt möte så ska man ha ett tydligt budskap, syfte, och vilket resultat man vill uppnå med mötet. Om ni vill göra en omfattande undersökning så kan ni ta hjälp av en student som kan förena kartläggningen i sitt uppsatsarbete. Kontakta högskolor/universitet för ett eventuellt samarbete och uppdrag.

Kommunikationsplan

Använd er av en kommunikationsplan för att strukturera upp en tydlig planering och som även blir lättare att följa upp och utvärdera. Vem gör vad, när och hur. Det är även viktigt att tydliggöra mål, målgrupp, kanaler och eventuella andra samverkansorgan för att nå så bra resultat som möjligt.

Ringstuga

Genom att skapa en ringstuga kan fler medlemmar ur lokalföreningen ringa runt till olika lokala politiker för att påverka och diskutera er fråga. Formulera i förväg viktiga ståndpunkter som ni tycker är viktiga att framföra. Anteckna vilka ni har ringt och hur de ställde sig till era ståndpunkter. Använd kommunikationsplanen som hjälp när ni kartlägger olika områden som ni vill påverka.

Rundabordssamtal

Ett rundabordssamtal är ett bra alternativ för att ha en konstruktiv diskussion med flera politiska partier och eventuellt med andra aktörer. 7-10 personer brukar vara ett lagom antal personer. När ni bjuder in så bör ni tänka på vilka politiker är relevanta, vilka har makten och sitter i rätt nämnd för den fråga ni driver? Ett bra förslag är även att bjuda in någon som är särskilt insatt i frågan eller från någon annan frivilligorganisation som också jobbar med frågan. Att gå ihop med andra lokala samverkansgrupper som driver frågor i linje med oss ökar möjligheten till uppmärksamhet.

Namninsamling

Ordna en namninsamling kring den fråga ni driver som ni sedan lämnar över till ansvarig politiker eller nämnd vid ett möte eller liknande. Ring gärna ortens tidning så att de uppmärksammar ert arbete. Det finns även möjlighet att starta en gratis namninsamling på webben. Namninsamling.se är till för både privatpersoner, föreningar och företag och når en betydligt större massa.

Hur kan du påverka kommunpolitiskt?

Det finns flera olika sätt som du kan påverka beslut i din kommun. Du kan lämna in synpunkter och förslag direkt till den verksamhet det gäller, du kan alltid lämna in dem anonymt. Eller lämna in ett medborgarförslag eller ta kontakt med stadens ombudsmän.

Det är viktigt att påverka och initiera förslag tidigt i den politiska processen för att få genomslagskraft. Politiska tjänstemän är vägen in till politikerna s.k. gatekeeper och bereder ärenden och tar en hel del beslut själva. Genom att de kan fatta egna politiska beslut, så kan vissa beslut gå igenom snabbare. Många politiker och framförallt fritidspolitiker vill få ett underlag för att kunna driva sin politik. Har man en redan en etablerad relation med en politiker så kan man skriva ett färdigt motionsunderlag eller åtminstone ge underlag till en motion.

Illustration Rebecca Landmér

Synpunkter & förslag

Om du vill lämna in synpunkter och klagomål på någon verksamhet så kan du ringa eller besöka något av stadens medborgarkontor, skriva till den förvaltning det gäller. Du kan även lämna dessa via webben och det går bra att vara anonym. Om du lämnar dina personuppgifter så kommer förvaltningen att kontakta dig och meddela hur dina synpunkter tas om hand. Alla stadens verksamheter har rutiner för att hantera klagomål och synpunkter. Alla stadens verksamheter ska ta fram kvalitetsgarantier i syfte att du ska få klara besked och information om hur stadens verksamheter arbetar med att rätta till eventuella brister och fel. Dina synpunkter eller klagomål ska dokumenteras och följas upp så att du får en återkoppling.

Medborgarförslag

I de flesta kommuner så finns det möjlighet att lämna in ett så kallat medborgarförslag för medborgarna i kommunen för att väcka talan i kommunfullmäktige men även i Landstingsfullmäktige. Den som är folkbokförd i en kommun får väcka medborgarförslag. Det är ett förslag för att förändra någon verksamhet inom stadsdelsnämnden t.ex. förskola, skola, omsorg, socialtjänst och demokratifrågor. Förslaget ska vara skriftligt och undertecknat av förslagsställaren. Förslaget lämnas in vid ett fullmäktigemöte och behandlas på samma sätt som en motion och måste lyftas i kommunfullmäktige. Förslaget måste komma från en privatperson och får inte komma från en organisation.

Att köpa sin frihet

Boken *Att köpa sin frihet: Ekonomiskt våld och andra strukturellt sanktionerade härskartekniker* av Sophia Lövgren, fokuserar på ett osynligt problem – ekonomiskt våld.

Ekonomiskt våld kan begås av en f.d. partner och där myndighetspersonals okunskap stödjer och förstärker våldet med hjälp av riktlinjer, rutiner och lagstiftning.

Författaren Sophia Lövgren, generalsekreterare för Sveriges Makalösa Föräldrar, har djupintervjuat tio kvinnor, som berättar om det våld de utsatts för av sina f.d partners, och som på olika sätt förstärks i möten med familjerätt, socialtjänst, domstol, skola, förskola, hälso-och sjukvård. Boken fokuserar också på lösningar, som organisationen Sveriges Makalösa Föräldrar arbetar för genom sitt arbete för ensamföräldrar och deras barn. Boken är ett led i arbetet att förebygga vårdnadstvister och stärka barnets perspektiv.

Boken kostar 150 kr plus porto 45 kr och finns att köpa på kansliet, Klara Södra Kyrkogata 20, Stockholm.

Du kan också beställa boken via admin@makalosa.org

MAKALÖSA FÖRÄLDRAR

Kontaktinformation

Du hittar all information om vår verksamhet på www.makalosa.org. Lokalföreningarnas och nätverkens egna hemsidor finns på stad.makalosa.org, t ex norrkoping@makalosa.org.

FALUNS LOKALFÖRENING

Ordförande Elisabeth Holm,
annasaraelisabeth@gmail.com,
070-2783211
Sekreterare Madeleine Wagenius,
madeleine_wag@hotmail.com
Kassör Jörgen Paulsson,
jorgen.paulsson.jrp@gmail.com
Bankkontonummer:
Swedbank 8166-1, 924971 550-0

Händer i Falun:

7/12: adventsträff med julbakande på Gamla Elverket, Ölandsgatan i Falun kl 13.30 - 17.00.
17/12: Extra årsmöte för att bestämma om medlemsavgiften för

2015. Mer information kommer.

HELSINGBORGS LOKALFÖRENING

Maria Paulsson, 0733-93 32 64,
maria.paulson@live.se
Catarina Danso ordförande,
0722-52 62 61,
ordforande@makalosa.org
Bankgiro 5598-0049

Händer i Helsingborg:

14/12: Julfest för både vuxna och barn
28/2: Årsmöte

Mer information finns på facebook, Helsingborgs Makalösa Föräldrar.

GÄVLE FAMILJENÄTVERK

Sonja Sjöblom
sonjasjoblom@hotmail.com

HUDIKSVALL FAMILJENÄTVERK

Jeanette Nordin
jeatou7505@hotmail.com

GÖTEBORGS LOKALFÖRENING

Ylva Hammarström ordförande,
ylvham@yahoo.se

KARLSTAD FAMILJENÄTVERK

Gertrud Gybrant
gertrud.gybrant@privat.utfors.se,
karlstad@makalosa.org,
www.karlstad.makalosa.org

HUDDINGE LOKALFÖRENING

Sonja Höök
0706-610692

LINKÖPING FAMILJENÄTVERK

Marie Gren
amariegren@gmail.com

LUNDS LOKALFÖRENING

Jenny Ryd, jenny.ryd@gmail.com, 0739-96 00 15
Eva Johannesson, eva.marie.johannesson@telia.com, 0701-48 00 24
Kontonummer: Färs och Frosta Sparbank 8079-6, 74 154 697-2

Händer i Lund
söndagen 7/12: extra årsmöte kl 15-16, för att besluta om stadgar och medlemsavgiften för 2015 för medlemmar i Lunds Makalösa Föräldrar. Det går bra att ta med barnen på mötet.
Fredagen 12/12: Lucia-after work kl 17.30. För vuxna.
Fredagen den 23/1: after work kl 17.30. För vuxna.
Söndagen 1/2: årsmöte kl 14-16. Inbjudan och kallelse skickas ut till medlemmarna i förväg. Det går bra att ta med barnen på mötet.
Fredagen 27/2: after work kl 17.30. ör vuxna.

MALMÖ LOKALFÖRENING

Tanja Holm ordförande, malmo@makalosa.org, tanjaxholm@gmail.com
Bankgiro 5266 - 7169

Händer i Malmö:
Lördagen 20/12: träff för vuxna och barn kl 12-16

NORRKÖPING FAMILJENÄTVERK

Elisabeth Berndtsson
elisabet.s.berndtsson@live.se

STOCKHOLMS FAMILJENÄTVERK

Blackebergs öppna förskola, Vinjegatan 8 Blackeberg.
Sofia öppna förskola, Borgmästargatan 11 2tr Södermalm.
Ängelns öppna förskola, Armfeltsgatan 2 Gärdet.

STOCKHOLMS LOKALFÖRENING

Samordnare Peter Domeij, 0709-78 76 93, stockholm@makalosa.org
PG 123 59 67-5

UMEÅ LOKALFÖRENING

Rosita Nilsson 0702-85 85 85, rositanilsson73@hotmaill.com, Jeanette Nilsson jeanette-maria.nilsson@bredband.net, Linda Söderström ordförande 0705-59 93 28, lindasoderstrom@hotmail.com
Kontonummer
Swedbank 8420-2924 229 490-9

UPPSALA FAMILJENÄTVERK

Karolin Lundström 0709-528 497, karolinl@hotmail.com

VÄSTERÅS LOKALFÖRENING

Karin Jirsäter 021-33 44 32, karinj64@hotmail.com, vasteras@makalosa.org
Riks bankgiro 5447-5892

NORRLANDS FAMILJENÄTVERK

Under hösten har vi besökt Arvidsjaur och Luleå och har till en början startat facebook-grupper där. Du hittar oss på Arvidsjaurs Makalösa Föräldrar och Luleås Makalösa Föräldrar.

ÖVRIGA SVERIGE

Är ni intresserade av att starta ett eget nätverk? Det räcker om det finns två-tre intresserade, som vill starta upp! Riksförbundet hjälper er att komma igång!

Hör av er till Catarina Danso 0722-52 62 61, ordforande@makalosa.org

FÖRENINGSBREV B
Avsändare:
Sveriges Makalösa Föräldrar
Klara Södra Kyrkogata 20
111 52 Stockholm

SVERIGE
Porto
betalt

ISSN: 1403-1434

Sveriges Makalösa Föräldrar
Uppåt, Framåt, Med Glädje

MAKALÖSA
FÖRÄLDRAR